

TEMEL EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

ÖĞRETMEN REHBER KİTABI

2. BÖLÜM

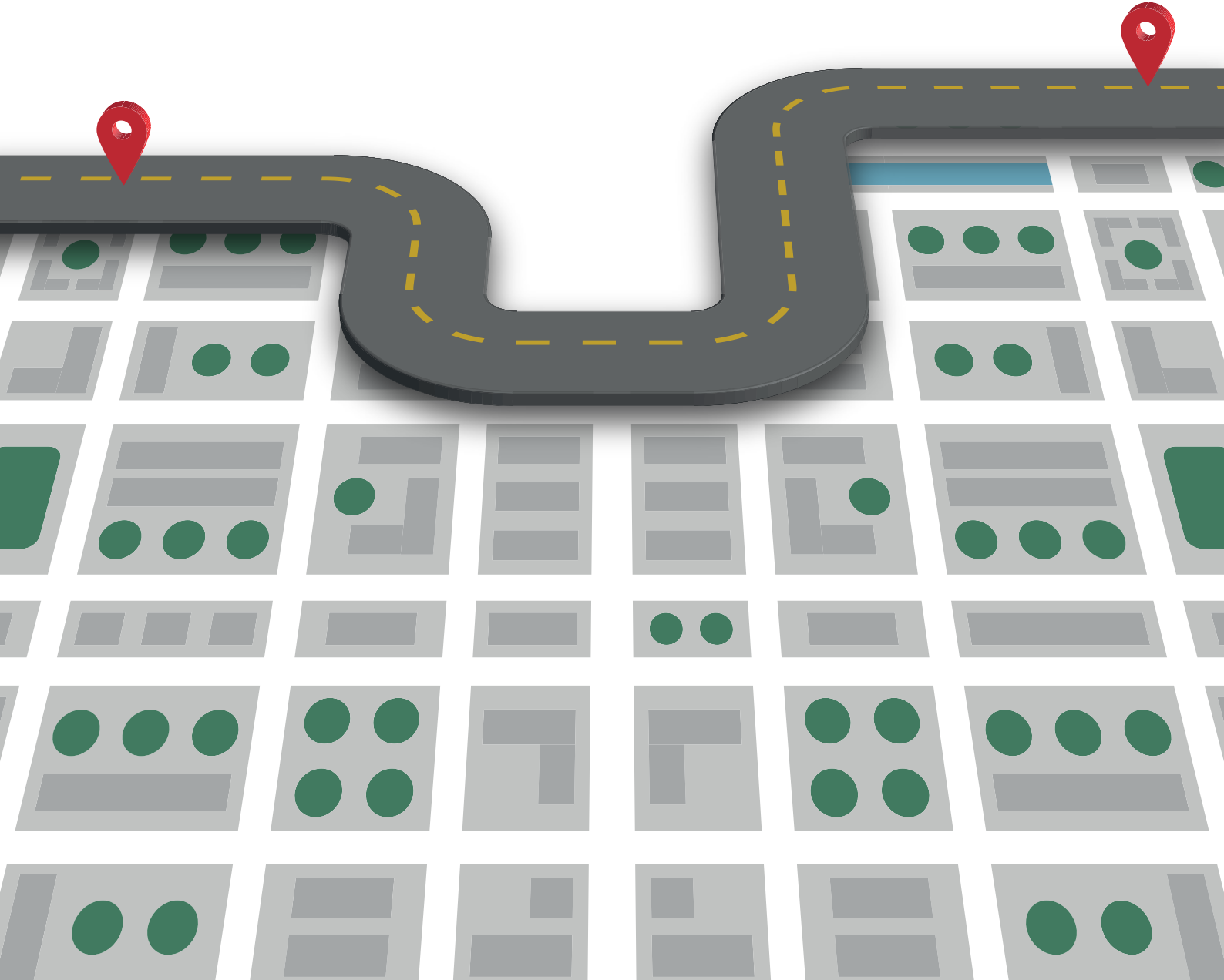
OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

2. BÖLÜM

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

ETKİNLİK UYGULAMA SÜREÇLERİ

USUL VE ESASLAR

1. Millî Eğitim Bakanlığı 18/1/2023 tarih 32077 sayılı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği gereğince iş ve işlemler yürütülmelidir.
2. Etkinliklerin geliştirilmesinde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan Öğretim Programları doğrultusunda öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri temel alınmıştır.
3. Etkinlik çalışmalarında öğretmen tarafından sınıf, okul, çevre özellikleri ve öğrencilerin gelişim seviyeleri, ilgi, istek, ihtiyaç ve yetenekleri göz önünde bulundurulur.
4. Etkinlik sürecinde gerekli güvenlik tedbirleri alınmalıdır.
 - Yolculuk yapılacak araç ile ilgili güvenlik tedbirleri kontrol edilmelidir.
 - Yolculuk güzergahı belirlenirken güvenli yollar tercih edilmelidir.
 - Etkinlik düzenlenecek mekanın fiziksel yapısı göz önünde bulundurularak etkinlik alanına uygun kıyafet giyme gibi tedbirler alınmalıdır.
 - Sağlık problemi yaşayan öğrencilere yönelik gerekli tedbir ve izinler alınmalıdır.
5. Etkinlikler içeriği özelinde disiplinler arası iş birliği içinde yürütülmelidir.

ETKİNLİK ÖNCESİNDE YAPILMASI GEREKENLER

- Öğrenme çıktısı - mekân tablosu incelenerek dersin işleneceği mekânın belirlenmesi, mümkünse önceden ziyaret edilmesi,
- Okul dışında gerçekleştirilecek etkinliğin öğrenme çıktısının ve mekânlarının belirtildiği gezi planının hazırlanıp okul idaresi tarafından onaylanması,
- Veli ve öğrencilerin etkinliğin gerçekleştirileceği mekân ve etkinlik süresince uyulması gereken kurallar hakkında bilgilendirilmesi,
- Veli izin dilekçelerinin alınması,

- Etkinliğin yapılacağı mekân için gerekli randevu ve izinlerin alınarak; ilgili mekâna etkinliğin amacı, öğrenci sayısı, tarih ve saat konusunda bilgilendirmenin yapılması,
- Etkinliğin yapılacağı mekânda güvenliği tehdit edebilecek unsurlara ilişkin gerekli önlemlerin alınması,
- Özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda gerekli tedbirlerin alınması,
- Öğrencilerin ünite/tema/ öğrenme alanı ile ilgili mevcut bilgilerinin yoklanması amacıyla etkinlik öncesi sınıf ortamında paylaşımda bulunulması.,
- Etkinliğin yapılacağı mekânda kullanılacak araç- gereçlerin belirlenmesi,
- Etkinlikte kullanılacak gerekli formların hazırlanması.

ETKİNLİK SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER

- Etkinliğin uygulanacağı mekâna ait kurallar ve dikkat edilecek hususlara vurgu yapılarak etkinliğin yapılması.

(Not: Mekân uygunsa öğrenciler gruplara ayrılarak öğrencilere kısa süreli serbest dolaşma hakkı tanınmalı, etkinlik esnasında öğrencilerin aktif katılımı sağlanmalıdır.)

- Etkinlik sürecinde plan doğrultusunda hareket edilmesi.

ETKİNLİK SONRASINDA YAPILMASI GEREKENLER

- Etkinlik sonrası sınıf ortamında etkinlik sürecinin tartışılması,
- Hem öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmek hem de okuldaki diğer öğrencilerle paylaşımlarını sağlamak amacıyla afiş, poster, resim gibi çalışmalar yaptırılıp sergilenmesi,
- Etkinliğin verimliliğini tespit etmek amacıyla hazırlanan değerlendirme çalışmasının öğrencilerle birlikte yapılması (kavram ve zihin haritaları, metin çözümlemesi, bulmaca vb.),
- Etkinlik sonrası etkinliğe ilişkin veli bilgilendirmesi yapılması.

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

ÖRNEK ETKİNLİK PLANLARI

OKUL ÖNÇESİ

YAZARLAR

Betül SÜREK

Ezgi AVCI AŞIR

OKUL ÖNCESİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI	
Gezi Yapılacak Mekân	Ağrı Çocuk Kütüphanesi
Yaş Grubu	60-72 Ay
Süre	120 Dakika
Kavramlar	Duyu (Sesli - Sessiz)
Materyaller	Resimli Çocuk Kitabı, A4 kâğıdı, boya kalemleri, çocuk bilgi kartı
Sözcükler	Kütüphane
Öğrenme Çıktıları	Türkçe Alanı TAKB.1. Konuşma sürecini yönetebilme. TAKB.1.a.Konuşacağı konuyu seçer. TAKB.1.b.Kurallara uygun şekilde konuşmayı sürdürür.
Kavramsal Beceriler	KB2.9. Genelleme Becerisi KB2.9. SB2. Ortak Özellikleri Belirlemek KB2.9. SB3. Ortak olmayan özellikleri belirlemek
Eğilimler	E1. Benlik Eğilimleri E1.1. Merak E.3. Entelektüel Eğilimler E.3.1. Odaklanma
Programlar Arası Bileşenler	Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi) SDB1.1.SB1.G2. Merak ettiği konu/kavrama ilişkin soru sorar. Değerler D14. Saygı D14.1.4. Muhatabını dinlerken tüm dikkatini verir. Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı OB1.2.SB4. Bir olay, konu ve durum ile ilgili ulaşılan bilgileri kaydetmek.

ÖĞRENME ÖĞRETME UYGULAMALARI

Gezi Öncesi

Çocuklardan en sevdikleri resimli öykü kitabını evden getirmeleri istenir. Getirilen kitaplar hakkında sohbet edilir ve neden bu kitapları sevdikleri sorulur. Ardından çocuklara kütüphaneye gezi yapacakları açıklanır ve kütüphane kuralları hakkında konuşulur. Kütüphanede yapılması ve yapılmaması gerekenler anlatılır, bu davranışlar çocuklarla birlikte canlandırılır. Örneğin yüksek sesle konuşma durumu canlandırılır; sınıftaki tüm çocuklar aynı anda yüksek sesle konuşur, ardından birden bire susarlar. Sonra daha alçak sesle, söz hakkı isteyerek konuşmaları sağlanır. Bu iki durum karşılaştırılır ve çocuklara hangisinin daha uygun olduğu, yüksek sesle konuştuklarında veya hep birlikte aynı anda konuştuklarında neler hissettikleri sorulur.

Gezi öncesinde hazırlanan çocuk bilgi kartları (çocuğun adı, okulunun adı, okul telefon numarası) her bir çocuğa dağıtılır. Kütüphaneye hediye edilmek üzere kitap merkezinden bir kitap seçilir ve kitap etkileşimli şekilde okunur.

Gezi Süreci

Kütüphanenin bölümleri çocuklara tanıtılır. Çocuklar kütüphanenin bölümlerini tanıdıktan sonra çocuk kitaplarının bulunduğu bölüme geçilir. Çocuklar kitapları inceler ve bir tane resimli çocuk kitabı seçer. Seçtikleri kitabın görseli hakkında sohbet edilir ve çocuklara görseldeki resim hakkında düşünmeleri için süre verilir. Çocuklar seçtikleri görseldeki resimle ilgili kısa bir konuşma yapmaya teşvik edilir. Çocuklara konuşma esnasında belirli kurallara uymaları gerektiği hatırlatılır (Örneğin; sırasını beklemek, başkalarını dinlemek, kibar olmak, nazik davranmak, sabırla dinlemek, söz kesmemek vb.)

Çocuklar birbirlerini dinlemeleri ve desteklemeleri için teşvik edilir. Konuşmalarını belirlenen sürede tamamlamaları için zamanlayıcı kullanılır. Çocuklara zamanlayıcı durduğu anda konuşmalarını bitirmeleri gerektiği söylenir. Konuşmasını bitiren çocukların diğer çocuklardan geri bildirim almaları sağlanır. Çocuklar sorular sorarak sohbet eder.

Ardından kütüphaneye hediye edilecek kitap çocuklara gösterilir. Çocuklara bu kitapla ilgili neleri hatırladıkları sorulur. Kitap hakkında sohbet edildikten sonra kitap kütüphaneye hediye edilerek teslim edilir.

Gezi Sonrası

Kütüphanede en beğendikleri kitabın hangisi olduğu çocuklara sorulur. Ardından, 'Eğer bu kitabın kapağını siz tasarlayacak olsaydınız, nasıl yapardınız?' sorusu yöneltilir. Çocuklara kâğıt ve boya kalemleri verilerek seçtikleri kitabın kapağını yeniden tasarlamaları sağlanır. Sonrasında yapılan çalışmalar sınıfın kitap merkezinde sergilenir.

Farklılaştırma	Zenginleştirme	Destekleme
	Gezi sırasında çocuklara “Hayvanlarla ilgili 2 kitap bul.”, “En kalın ve en ince kitabı karşılaştı.” gibi yönergeler verilerek süreç zenginleştirilebilir.	Gezi sırasında çocuklara görsel kartlar ve basit yönlendirmeler verilerek etkinliğe katılım kolaylaştırılabilir. Ayrıca sıra bekleme ve konuşma sırasında destek için birebir rehberlik sunulabilir.

OKUL ÖNCESİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI	
Gezi Yapılacak Mekân	Ayasofya Camii
Yaş Grubu	60-72 Ay
Süre	60 Dakika
Kavramlar	Renkler
Materyaller	Ebru teknesi, su, ebru boya ları, fırça, pipet, tarak, kâğıt, Ayasofya görsel-leri, fon müziği (ney veya kanun sesi)
Sözcükler	Desen, kubbe, süsleme
Öğrenme Çıktıları	Sanat Alanı SNAB.2. Sanat eseri inceleyebilme SNAB2.a. Sanat eserine odaklanır. SNAB2.ç. Sanat eserine ilişkin sorular sorar. Sosyal Alan SAB.5. Merak ettiği konuya yönelik kaynakları inceleyebilme SAB.5. a. Yakın çevresinde merak ettiği konulara yönelik görsel/ işitsel kaynakları inceler.
Programlar Arası Bileşenler	Değerler D19. Vatanseverlik D19.3.2. Koruma alanları, müzeler, el işleri, yemekler gibi somut ve ninniler, türküler, bilmece ler, destanlar gibi somut olmayan kültürel mirasını tanır. Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık OB4.2. Görseli Yorumlama OB4.2.SB1. Görseli incelemek

ÖĞRENME ÖĞRETME UYGULAMALARI

Gezi Öncesi

Çocuklara Ayasofya'nın fotoğrafları veya kısa bir tanıtım videosunu gösterir. "Burası sizce neresi olabilir?", "Sizce neden bu kadar özel?" gibi sorularla merak uyandırır. Ardından gezi yapılacak olan Ayasofya Cami hakkını da kısa bir açıklama yapılır.

Ayasofya Camindeki duvara ait süslemelerin bulunduğu kartlar çocuklara gösterilir. Çocuklar birer tane kart seçer. Gezi sürecinde çocuklar seçtikleri karta ait süslemeyi duvarda bulacakları açıklanır.

Son olarak, gezilecek mekânda uyulması gereken kurallar (örneğin sessiz olunması, yapıya zarar verilmemesi gibi) çocuklarla birlikte konuşulur ve canlandırmalarla pekiştirilir.

Gezi Süreci

Camiye ulaşıldığında, çocuklarla önce Ayasofya'nın tarihine dair kısa bir sohbet yapılır. Buranın çok uzun yıllar önce inşa edildiği, üzerindeki her bir motifin kendine özgü bir anlam taşıdığı ve Ayasofya'nın dünya için çok değerli bir kültürel miras olduğu bilgisi paylaşılır. Çocukların mekânın önemini hissetmeleri için, yapıdaki detaylara dikkatle bakmaları teşvik edilir.

Ayasofya'nın içine girildiğinde, çocuklar yüksek kubbeleri, renkli camları ve duvarlarda yer alan farklı süslemeleri dikkatle incelemeye yönlendirilir. Tavandaki renkler, geometrik desenler ve tarihi motifler üzerine küçük ipuçları verilerek merak duyguları desteklenir. Bu sırada öğretmen, çocukların gözlem yapmalarını kolaylaştırmak adına belirli alanlara dikkat çekebilir.

Gezi süresince caminin bölümleri tek tek gezilirken, çocuklar sınıfta önceden seçtikleri kartlarda yer alan süsleme görsellerini yanlarında taşır. Her çocuk, kartındaki süslemenin Ayasofya'nın içinde hangi noktada bulunduğunu bulmaya çalışır. Çocuklar kendi süslemelerini bulduklarında kısa bir paylaşım yapılır ve süslemenin desenleri, renkleri hakkında konuşulur. Gezi tamamlandıktan sonra grup sınıfa geri döner.

Gezi Sonrası

Sınıfa dönüldüğünde çocuklarla Ayasofya'da gördükleri renkler, desenler ve hissettikleri üzerine sohbet edilir. Çocukların gezi sırasında edindikleri izlenimler değerlendirilir; hangi süslemeleri buldukları, nelerin dikkatlerini çektiği ve Ayasofya'nın onlar için ne ifade ettiği üzerine sohbet edilir.

Farklılaştırma	Zenginleştirme	Destekleme
	“Ben olsaydım Ayasofya Camii’nin duvarlarında hangi süsleme sanatını kullanırdım?” sorusu çocuklara yöneltilir. Ardından çocuklardan, istedikleri desen ve renkleri kullanarak kendi hayal ettikleri süslemeyi oluşturmaları istenir.	Caminin bölümlerine ait sadeleştirilmiş çizimler verilebilir. Bu görseller, renkli çerçevelerle belirginleştirilerek çocukların dikkatini toplamaları kolaylaştırılır.

OKUL ÖNCESİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI	
Gezi Yapılacak Mekân	Sivas Arkeoloji Müzesi
Yaş Grubu	60-72 Ay
Süre	90 Dakika
Kavramlar	Eski - Yeni
Materyaller	Müzeyle ait bölümlerin bulunduğu görseller, çocuk sayısı kadar taban mozaik görseli, kil, yapıştırıcı, kâğıt
Sözcükler	Arkeoloji, mozaik, müze
Öğrenme Çıktıları	Sanat Alanı SNAB.2. Sanat eseri inceleyebilme. SNAB2.a. Sanat eserine odaklanır. SNAB2.ç. Sanat eserine ilişkin sorular sorar. SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme SNAB.4.ç. Yaratıcılığını geliştirecek bireysel veya grup sanat etkinliklerinde aktif rol alır. Sosyal Alanı SAB.3. Olay/dönem ve kavramları zamanla değişen ve benzerlik gösteren özelliklerine göre değerlendirebilme SAB.3.a. Geçmişte kullanılan çeşitli nesnelerin günümüzdeki hâlleri ile benzerlik ve farklılıklarını karşılaştırır. Müzik Alanı MDB.2. Dinlediği çocuk şarkılarına/çocuk şarkısı formlarına dair duygu ve düşüncelerini ifade edebilme MDB.2.b. Dinlediği çocuk şarkılarına/çocuk şarkısı formlarına dair duygu ve düşüncelerini ifade eder.
Kavramsal Beceriler	KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme) Becerisi KB2.16.1. Tümevarıma Dayalı Akıl Yürütme Becerisi KB2.16.1.SB1. Gözlem yapmak

Programlar Arası Bileşenler

Değerler

D7.Estetik

D7.1.1. Estetikle ilgili güzellik, sanat, uyum, simetri, özgünlük, zevk, denge ve eleştiri gibi kavramları açıklar.

D19.Vatanseverlik

D19.3.2. Koruma alanları, müzeler, el işleri, yemekler gibi somut ve ninniler, türküler, bilmeceler, destanlar gibi somut olmayan kültürel mirasını tanıyarak bunların gelecek nesillere aktarılması için çabalar.

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB4.2. Görseli Yorumlama

OB4.2.SB1. Görseli incelemek

ÖĞRENME ÖĞRETME UYGULAMALARI

Gezi Öncesi

Sivas Arkeoloji Müzesine ait görseller ikiye kesilerek (taban mozaïği, çanak-çömlek, takı görselleri vb.) bir yarısı çocuklara gösterilir. Görseller incelendikten sonra, sınıfın belli yerlerine saklanan görsellerin diğer yarısı, Okul Öncesi Çocuk Şarkıları materyaline ait “Müzeler” isimli çocuk şarkısı eşliğinde aranır. Görseller tamamlanarak uygun yerlere asılır ve tekrar incelenir.

Çocuklara, taban mozaïğine ait görsel verilerek incelemeleri için zaman verilir. Çocukların dikkatlerini artıracak ve düşünmeye teşvik edecek şu tür sorular yöneltilir:

“Sence bu yapı yeni mi, yoksa eski zamanlardan mı kalmış olabilir?”

“Bu desen neye benziyor? Sana neleri çağrıştırıyor?”

Açılan şarkının ismi söylenir ve şarkıyı dinlerken çocuklara ne hissettikleri sorulur. Ardından gezi yapılacak yer hakkında genel bilgiler verilir. Çocuklara, verilen taban mozaïği görselinin gezi boyunca yanlarında bulunaçağı ve müze içinde bu görselin sergilendiğı yeri bulmalarının isteneceğı açıklanır. Çocuklara müzede kil malzemeleri verileceğı söylenerek kısa bir açıklama yapılır.

Son olarak, gezilecek mekânda uyulması gereken kurallar (örneğin sessiz olunması, yapıya zarar verilmemesi gibi) çocuklarla birlikte konuşulur.

Gezi Süreci

Müze görevlisi çocukları karşılar ve müze hakkında kısa bir bilgilendirme yapar. Müzenin bölümleri gezilirken eserlerin çok eski zamanlardan kaldığı ve ne amaçla kullanıldıkları anlatılır. Örneğin çanakların yemek kabı olarak kullanıldığı açıklanır. Ardından, çocuklardan bu eserleri günümüzdeki eşyalarla karşılaştırmaları istenir. Çocuklar gördükleri eserlerin günümüzdeki karşılığını tahmin eder.

Gezi Süreci	Taban mozağının bulunduğu bölüme gelindiğinde mozaik üzerindeki desenler gösterilerek çocuklardan bu desenlerin ne anlam ifade ettiğini tahmin etmeleri istenir. Ardından bu mozağın, küçük taşların yan yana getirilmesiyle yapıldığı açıklanır. Çok eski zamanda bu mozaiklerin evlerin tabanını süslemek için yapıldığı söylenir. Ardından, müzenin uygun bir alanına geçilerek çocukların önceden yanlarında getirdikleri kil parçaları kullanılarak uygulamalı bir etkinlik gerçekleştirilir. Bu etkinlikte çocuklara, küçük kil parçalarını yan yana getirerek kendi mozaik çalışmalarını oluşturma fırsatı sunulur. Farklı renk ve biçimdeki parçalar kullanılarak desen tasarlanır.	
Gezi Sonrası	Sınıfa döndüğünde, müzenin bölümlerinin yer aldığı görseller gösterilerek çocukların ilgisini çeken bölümler hakkında sorular sorulur ve sohbet edilir. “Müzedede en çok hangi eseri beğendin?”, “Seni en çok şaşırtan şey neydi?”, “Mozaik yaparken neler hissettin?” Ardından çocuklar hazırladıkları mozaik çalışması ile bir sergi hazırlar ve aileler bu sergiye davet edilerek mozaik sergisi yapılır. Sergi sırasında Okul Öncesi Çocuk Şarkıları materyalinde bulunan “Müzeler” şarkısı açılır.	
Farklılaştırma	Zenginleştirme	Destekleme
	Gezi sonrasında, müzedeki taban mozağı ile ilgili “Ben olsaydım nasıl bir taban mozağı tasarlardım?” temalı yapı inşa köşesi kurularak bloklar ya da doğal malzemelerle özgün çalışmalar yapılabilir.	Müze bölümlerinin sadeleştirilmiş çizimleri hazırlanabilir. Bu görsellerin renkli çerçevelerle vurgulanması dikkati odaklamada yardımcı olabilir.

OKUL ÖNCESİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI	
Gezi Yapılacak Mekân	Trabzon Sağlık Kuruluşu
Yaş Grubu	60-72 Ay
Süre	120 Dakika
Kavramlar	Kirli - Temiz
Materyaller	Su İçme Takip Çizelgesi, Sağlık konulu afişler, doktor/hemşire gibi sağlık çalışanlarının kartları
Sözcükler	Sağlıklı, sağlıksız, hijyen
Öğrenme Çıktıları	Hareket ve Sağlık Alanı HSAB6. Günlük yaşamında yeterli sıvı tüketme davranışları gösterebilme HSAB6.a. Günlük olarak yeteri kadar sıvı tüketmeye gayret eder. HSAB.7. Aktif ve sağlıklı yaşam için gereken zindelik becerilerinin neler olduğunu söyleyebilme HSAB.7.b. İhtiyaç duyduğunda dinlenmek istediğini ifade eder
Kavramsal Beceriler	SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi) SDB1.2.SB4.G1. Davranışlarının olası sonuçlarını fark eder.
Eğilimler	E.3. Entelektüel Eğilimler E.3.1. Odaklanma
Programlar Arası Bileşenler	Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.2.SB4. Ekip (takım) çalışması yapmak ve yardımlaşmak SDB2.2.SB4.G5. Aldığı görevleri yerine getirerek takıma katkı sağlar. Değerler D13. Sağlıklı Yaşam D13.1.4. Vücudu için yeterli miktarda su ve besin alır. D13.3.1. Hastalıkların yayılmasını önlemek için gerekli önlemleri alır. D13.3.3. Hastalıklardan korunma yollarını bilir. Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık OB4.3.Görsel Hakkında Eleştirel Düşünme OB4.3.SB1. Görseli sorgulamak

ÖĞRENME ÖĞRETME UYGULAMALARI

Gezi Öncesi

Çocuklara, sağlık kuruluşlarının ne olduğu, ne işe yaradıkları ve orada kimlerin çalıştığı hakkında bilgilendirme yapılır. Sınıfta bir “Sağlık Merkezi” oluşturulur ve bu merkeze doktor, hemşire ve diğer sağlık çalışanlarını temsil eden kartlar yerleştirilir. Sınıf dört gruba ayrılır; her grup bir kart seçerek kartta yer alan sağlık çalışanının kim olduğunu ve ne iş yaptığını tahmin eder. Ardından grup üyeleri, tahminlerini diğer arkadaşlarına sunar. Etkinliğin devamında hijyen kuralları, sağlıklı ve sağlıksız besinlerin farkı, yeterli su tüketiminin önemi ve dinlemenin gerekliliği hakkında çocuklara kısa, görsel destekli ve etkileşimli bir sunum yapılır. Bir sağlık kuruluşuna gezi düzenleneceği söylenir ve gezi kuralları açıklanır.

Gezi Süreci

Sağlık personelleri çocukları karşılar ve sağlık kuruluşunun bölümleri tanıtılır. Ardından sağlık çalışanlarının kullandığı araç- gereçler gösterilir. Temsili bir muayene canlandırması yapılır ve çocuklara stetoskop, tansiyon aleti gibi araçlar tanıtılır. Çocuklar bandaj sarma, el yıkama gibi uygulama etkinliklerine katılır.

Sağlık kuruluşu tarafından önceden hazırlanan afişler çocuklara tanıtılır ve çocuklar bu afişleri inceler.

Sağlık çalışanları sağlıklı beslenme, su içmenin önemi, hijyen kuralları gibi konulara değinir. Bu konulara dikkat edilmediğinde oluşabilecek durumlar hakkında çocuklarla sohbet eder. Çocukların merak ettiği sorular cevaplandırılır. Sağlıkla ilgili uygun broşürler çocuklarla paylaşılır.

Gezi Sonrası

Gezi sonrasında çocuklara verilen bilgilendirici broşürler sınıf ortamında birlikte incelenir. Ardından sınıf dört gruba ayrılır.

- Birinci grup, sağlıklı ve sağlıksız beslenme konusunu,
- İkinci grup, kişisel hijyen kuralları konusunu,
- Üçüncü grup, su içmenin önemi konusunu,
- Dördüncü grup ise, dinlenmenin ve yeterli uykunun önemi konusunu ele alır.

Her grup, kendi konusuyla ilgili bir afiş hazırlar. Afişler tamamlandıktan sonra gruplar sırayla hazırladığı çalışmayı sunar. Sunum sırasında çocuklara, arkadaşlarını dinleme ve soru sorma fırsatı tanınır.

Hazırlanan afişler, sınıf içinde oluşturulan “Sağlık Merkezi”nde sergilenir. Ardından “Su İçme Takip Çizelgesi” çocuklara dağıtılır. Çizelge üzerinde her gün içilen su miktarını işaretleyebilecekleri bölümler bulunur. Bu çizelgenin yalnızca sınıfta değil, evde de bir hafta boyunca takip edilmesi gerektiği açıklanır. Ailelere de bu süreçle ilgili kısa bir bilgilendirme yapılır ve çocuklara destek olmaları istenir. Su içme konusunda özen gösteren çocuklara “Su Kahramanı” rozeti gibi sembolik ödüller verilir.

Farklılaştırma	Zenginleştirme	Destekleme
	Hijyen kuralları açıklandıktan sonra gerekli malzemeler hazırlanarak temizlik deneyi yapılabilir. Çocuklara evde uygulayabilecekleri basit sağlık alışkanlıklarını içeren günlük çizelge verilir. El yıkama, sağlıklı beslenme, uyku düzeni gibi maddeleri işaretlerler. Ailelerle iş birliği yapılarak çizelge takip edilir.	Sağlık araç gereçlerinin (stetoskop, bandaj vb.) oyuncak ve dokunulabilir modelleri kullanılabilir. Görsel desteği artırmak için kartlar, afişler, sunumlar daha büyük, net ve renkli yapılabilir.

SU İÇME TAKİP ÇİZELGESİ

Vücudumuzun sağlıklı kalması için her gün su içmemiz çok önemlidir.

Bu tablo ile her gün ne kadar su içtiğimizi takip edelim.

İçtiğimiz su bardağı kadar bardak görselini boyayalım.

PAZARTESİ										
SALI										
ÇARŞAMBA										
PERŞEMBE										
CUMA										
CUMARTESİ										
PAZAR										

SU İÇME TAKİP ÇİZELGESİ

Vücudumuzun sağlıklı kalması için her gün su içmemiz çok önemlidir.

Bu tablo ile her gün ne kadar su içtiğimizi takip edelim.

İçtiğimiz su bardağı kadar bardak görselini boyayalım.

PAZARTESİ										
SALI										
ÇARŞAMBA										
PERŞEMBE										
CUMA										
CUMARTESİ										
PAZAR										

OKUL ÖNCESİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI	
Gezi Yapılacak Mekân	İzmir Efes Antik Kenti
Yaş Grubu	60-72 Ay
Süre	120 Dakika
Kavramlar	İleri - Geri, Önünde - Arkasında, Sağ - Sol, Arasında, Yanında
Materyaller	Kroki kâğıdı, Resimli çocuk kitabı
Öğrenme Çıktıları	Sosyal Alan SAB.9. Yakın çevresindeki coğrafi olay, nesne, mekân ve kişilerin konumunu algılayabilme SAB.9.a. Bulunduğu mekânda kendisinin/nesnelerin/ mekânların konumunu yön/konum terimlerini kullanarak ifade eder. SAB.9.b. Kendisine verilen kroki üzerinde belirlenen rotayı takip ederek hedefi bulur. Sanat Alanı SNAB.2.f. Drama etkinliğinde geçen konu, durum ya da hikâyeye ilişkin tahmin yürütür. SNAB.2.h. Drama etkinliğinde geçen konu, durum ya da hikâyeye yönelik duygu ve düşüncelerini ifade eder.
Kavramsal Beceriler	KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme Becerisi KB2.11. SB2. Mevcut olay/konu/duruma ilişkin çıkarım yapmak
Eğilimler	E1. Benlik Eğilimi E1.1. Merak E.3.2. Yaratıcılık E.3.5. Merak Ettiği Soruları Sorma
Programlar Arası Bileşenler	Değerler D.7. Estetik D7.2.2. Estetik unsurların korunmasının önemini fark eder.

ÖĞRENME ÖĞRETME UYGULAMALARI

Gezi Öncesi

Çocuklara İzmir Efes Antik Kenti'nin krokisi dağıtılır. Çocuklar krokileri inceleyerek bunun nereye ait olabileceğini tahmin eder. Tahminler alındıktan sonra krokinin büyük hâli sınıfa yansıtılır ve Efes Antik Kenti'nin bölümleri tanıtılır. Buraya bir gezi düzenleneceği açıklanır ve gezi sırasında antik kentte uyulması gereken kurallar hakkında çocuklarla konuşulur. Ardından sınıfta Efes Antik Kenti hakkında sohbet edilir ve "Yapacağımız gezi ile ilgili neleri merak ediyorsunuz?" diye sorulur.

Çocukların cevapları dinlendikten sonra gezide kullanılacak basit kroki (Ek-1) çocuklara tanıtılır. Bu krokiden gezi boyunca yararlanılacağı söylenir. Bunun için sağ-sol, ileri-geri gibi yönleri dikkatle takip etmeleri gerektiği belirtilir. Ayrıca bir "hazine avı" oyunu oynayacakları açıklanır. Öğretmen önceden müze alanındaki Celsus Kütüphanesi'ne çocukların göremeyeceği şekilde bir kitap saklar. Saklanan bu kitabın gezi sonunda bulunduğu oyunda aranan hazine olacağı açıklanır. Hazineye ulaşmak için oyundaki bilmeceleri dikkatle dinleyip cevaplarını bulmaları gerektiği söylenir.

Gezi Süreci

Gezi başladığında çocuklar söylenen yön ve mekân kavramlarını dinler ve krokiden yararlanarak alanlara doğru ilerler. İlk olarak Agora alanına gelinir ve buranın eski bir çarşı olduğu açıklanır. Ardından çocuklar üç gruba ayrılır ve her gruba bir meslek verilir (örneğin balıkçı, manav, ayakkabıcı, terzi). Diğer gruptaki çocuklar verilen meslekleri bilmez. Gruplar sırayla Agora alanında kendilerine verilen mesleklerin canlandırmasını yapar ve diğer çocuklar canlandırma yapılan mesleğin hangisi olduğunu tahmin eder. Etkinlik tamamlanınca bir sonraki alanının neresi olduğunu bulmak için çocuklar kendilerine sorulan bilmeceyi dikkatle dinler. Bu bilmece sayesinde çocukların hazineye yaklaştıkları açıklanır.

Bilmece:

"İnsanlar eskiden,
Kostüm, maske kullanmış,
Burada gösteri yapmış..."

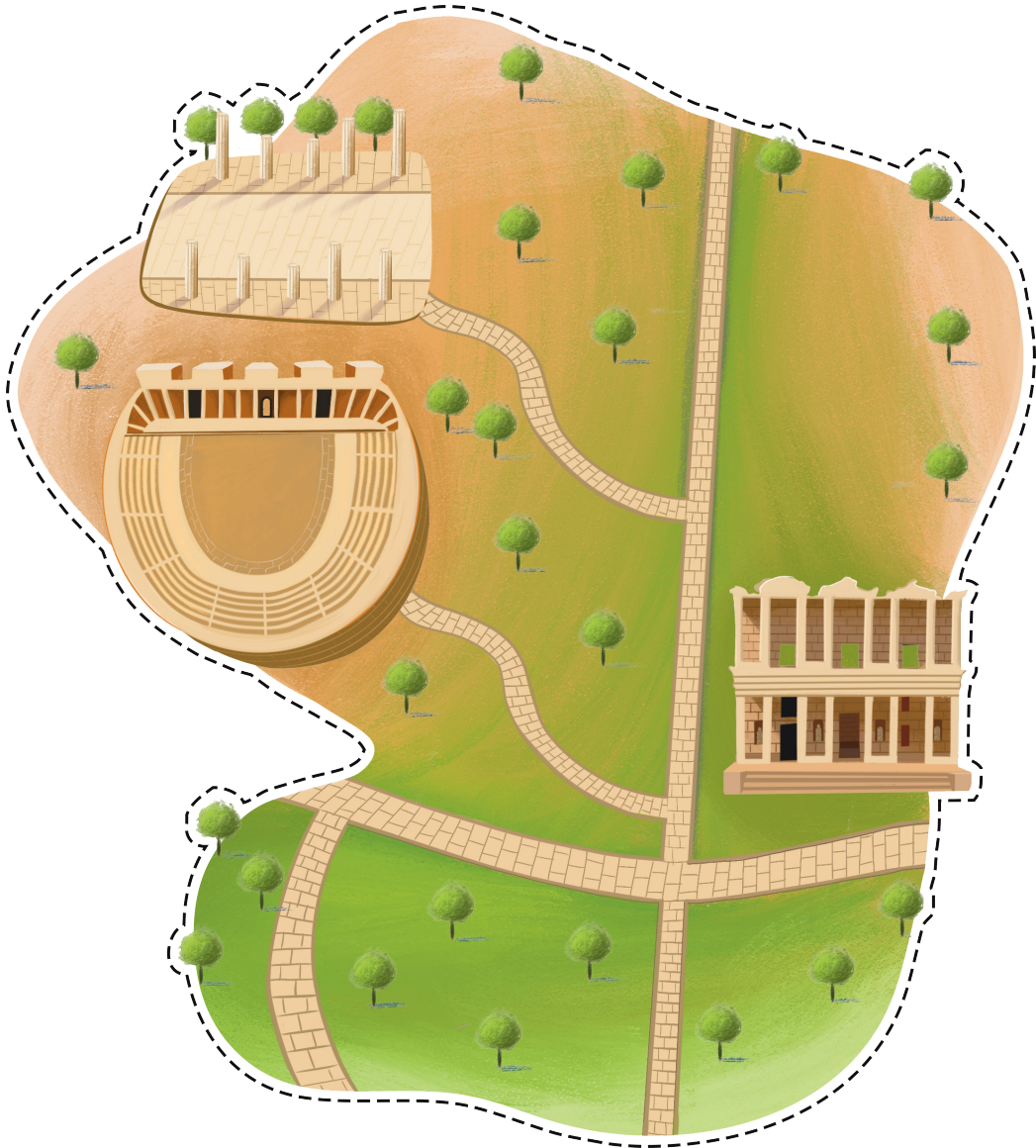
Çocuklar bilmecedan yola çıkarak bir sonraki alanın tiyatro olduğunu tahmin ederler. Krokiyi takip ederek tiyatroya geçilir. Burada çocuklar alanı inceler ve eskiden insanların burada hangi etkinlikleri yaptığını tahmin etmeye çalışır. Tahminler alındıktan sonra buranın sadece tiyatro sahnelemek için değil, aynı zamanda müzik ve dans etkinlikleri için de kullanıldığını açıklanır. "Eski tiyatrolarda mikrofon yoktu. Ancak tiyatrolar yarım daire şeklinde, taş basamaklar üzerine özel bir düzenle yapıldığı için sahnedeki ses yukarıya doğru rahatça ulaşır ve en arkadaki kişiler bile oyuncularını duyabilirdi." açıklaması yapılır. Ardından çocuklarla bir oyun oynanır. Çocuklar sırayla alçak ve yüksek sesler çıkararak seslerinin tiyatrodaki yankılandığını dener.

Gezi Süreci	Daha sonra çocuklara ikinci bilmece sorulur: Bilmece: “Çok eskiden insanlar, Okumuşlar, yazmışlar, Bilgileri burada bulmuşlar...” Çocuklar bunun kütüphane olduğunu tahmin eder. Krokiyi takip ederek Celsus Kütüphanesi'ne gidilir. Burada öğretmenin verdiği yönergeleri izleyerek (ileri-geri, sağ-sol, önünde-arkasında) saklanan kitabı bulurlar. Kitap bulununca hazine avının tamamlandığı açıklanır. Son olarak kütüphanede getirilen kitap tanıtılır ve etkileşimli şekilde okunur.	
Gezi Sonrası	“Binlerce yıl önce bu kütüphanede olsaydınız, hangi kitabı okumak isterdiniz?” sorusu sorulur. Çocuklar hayal güçlerini kullanarak bir hikaye resimler ve hikâyeye bir isim verir. Bu hikâyeyi arkadaşlarına anlatır. Tasarladıkları kitaplar sergilenir ve bu sergilenen kısma kütüphane adı verilir. Efes Antik Kenti'ndeki kütüphanenin adının “Celsus” olduğu açıklanır ve çocuklara: “Siz kütüphanenize ne isim vermek isterdiniz?” diye sorulur. Ardından Celsus Kütüphanesi'nde yer alan eserlerin günümüze ulaşamadığı anlatılır. Bu tür eserleri korumak için neler yapılabileceği üzerine çocuklarla sohbet edilir.	
Farklılaştırma	Zenginleştirme	Destekleme
	Krokiyi inceleyen bazı çocuklara antik kentteki yapılar hakkında kısa görsel bilgi kartları verilerek bu çocukların gezi sırasında “yardımcı rehber” olarak görev almaları istenebilir. Kütüphanede bulunan kitap okunduktan sonra çocuklara kendi hikâyelerini oluşturma görevi verilebilir.	Krokiyi takip etmeyi kolaylaştırmak için yön okları ve sembollerle zenginleştirilmiş, daha sadeleştirilmiş bir kroki hazırlanabilir. Sağ-sol, ileri-geri kavramlarının edinimi için gezi öncesinde basit yön oyunları ile ön alıştırmalar yapılabilir. Canlandırılmalarda çocuklara model olunabilir.

Ek 1

İzmir Efes Antik Kenti Krokisi

İZMİR EFES ANTİK KENTİ KROKİSİ

İLKOKUL

YAZARLAR

Dr. Dilek ÇAPAR

Başak DOĞAN GÜNGÖRALP

Seçil GEDİK DOĞANER

HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Behlül Dal Sinema Müzesi
Mekân Kategorisi	Kültürel ve Sanatsal Mekânlar
Sınıf	2. Sınıf
Ders	Hayat Bilgisi
Tema	Bilim, Teknoloji, Sanat
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Türkçe, Toplumsal Uyum Becerileri, Görsel Sanatlar
Amaç	Öğrencilerin yakın çevrelerindeki sanatsal mekânları tanımaları ve sanatın günlük yaşamdaki yerini belirlemeleri amaçlanmaktadır.
Öğrenme Çıktısı/Çıktıları	HB.2.6.3. Sanatın günlük yaşamdaki yerini belirleyebilme
Anahtar Kavramlar	Sanat, sinema, müze, sanat eseri, sanatçı
Araç-Gereçler	Not defteri, kalem, fotoğraf makinesi, telefon
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir. - İlimizde Behlül Dal Sinema Müzesinden başka bildiğiniz müze var mı? Adlarını arkadaşlarınızla paylaşınız. - Günlük yaşamda çevrenizde gördüğünüz heykel, anıt, duvar resmi veya estetik değeri olan mimari yapılar gibi sanat niteliği taşıyan örnekleri belirtiniz? - Behlül Dal Sinema Müzesinde ne gibi sanat eserleriyle karşılaşmayı bekliyorsunuz?

Köprü Kurma	Günlük hayatla bağlantı kurmak için aşağıdaki ifadeler öğrencilere yöneltilir. - Bildiğiniz sanat dallarını söyleyiniz. - Söylediğiniz bu sanat dallarıyla uğraşan sanatçılara örnek veriniz.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Öğrencilere sosyal ortamlarda uyulması gereken kurallar hatırlatılarak merak ettikleri konular hakkında not defterlerine notlar alabilecekleri söylenir. “Sinema sanatı tarih içinde nasıl bir gelişim göstermiştir?” sorusu öğrencilere yöneltilir. Öğrencilerden konu ile ilgili fikirleri alınır. Süreçte beyin fırtınası ve tek cümlelik özetler gibi tekniklerden, soru-cevap yönteminden faydalanılabilir. - Etkinlik sırasında fotoğraf makinesi veya telefonlarla beğendikleri eserlerin fotoğraflarını çekebilecekleri söylenir. Öğrencilerden sinema sanatının geçmişten günümüze gelişimiyle ilgili soruya verdikleri cevaplara dikkat ederek müzeyi gezmeleri istenir. - Görevlilerden müze ve sinema tarihi hakkında bilgi alınır. - Müze gezildikten sonra öğrencilere sinemanın kendi hayatlarındaki yeri sorulur. Sinema ve tiyatro izlerken, müzik dinlerken hissettikleri duyguları ve sanata yönelik düşüncelerini ifade etmeleri istenir. - Etkinlik tamamlandıktan sonra aşağıdaki ifadeler öğrencilerle paylaşılır. “Müzeler, kültürel ve sanatsal mekânlardandır. Geçmişten günümüze kadar gelen eserleri görebileceğimiz yerlerdir. Müzeler de tarihi eserler gibi toplumumuzun en önemli zenginliklerindendir. Bu zenginliklerimizi gezmek, öğrenmek ve onları korumak hepimizin görevidir.”
Değerlendirme	“Müzelerimizi geliştirmek için başka neler yapabiliriz?” sorusu öğrencilere yöneltilerek verilen cevaplar ve çözüm önerileri listelenir.
Kapanış	Öğrencilerden Behlül Dal Sinema Müzesinde gördükleri eserlerle ilgili bir resim yapmaları istenir. Yaptıkları resimlerin sınıf panosunda sergilenmesi sağlanır.

İLKOKUL MATEMATİK DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Antalya Büyükşehir Belediyesi Çevre Eğitim ve İnovasyon Merkezi
Mekân Kategorisi	Geri Dönüşüm ve Çevre Tesisleri
Sınıf	2. Sınıf
Ders	Matematik
Tema	Veriye Dayalı Araştırma
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi, Görsel Sanatlar
Amaç	Çevreyle ilgili günlük yaşam durumunu veriye dayalı araştırmaya dönüştürme, araştırma sonuçlarını yorumlama ve çevre dostu kararlarla ilişkilendirme ve görselleştirme
Öğrenme Çıktısı/Çıktıları	Mat 2.4.1. Kategorik veriye dayalı en çok iki veri grubu ile çalışabilme ve veriye dayalı karar verebilme
Anahtar Kavramlar	Şekil grafiği
Araç-Gereçler	Not defteri, renkli kalemler, sembolik atık kart seti, çetele, sıklık tablosu, şekil grafiği şablonları
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek öğrencilerin çevre bilinci ve veri konusundaki hazırbulunuşluğu ölçülür. - Çöplerinizi türlerine göre ayırıyor musunuz? - En son hangi geri dönüştürülebilir maddeyi gördünüz? - Sizce en çok hangi tür atık oluşuyor? Plastik mi, kâğıt mı, cam mı yoksa metal mi? - Çevreyi korumak için neler yapılabilir?

Köprü Kurma	- Öğrencilere “Atık Dönüşüm Videoları” izletilir. Öğrencilerin plastik, kâğıt, cam ve metal atıklardan yapılmış yaratıcı ürünleri görmesi sağlanır. - Plastik atıkların doğaya verdiği zararlar, geri dönüşüm ile doğanın korunabileceği örneklerle açıklanır.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	“Evsel atıklarımız doğaya zarar verebilir. Ama onları ayırırsak yeniden kullanılabilir.” ifadeleriyle günlük yaşam ile bağ kurulur. - Öğrenciler iki gruba ayrılır. - Her gruba sembolik atık kart seti verilir (resim kartları: plastik şişe, kâğıt gazete, cam şişe). - Öğrenciler kart sayımı yaparak çetele tablosu oluşturur. - Çetele tablosu sonuçları sıklık tablosuna aktarılır. - Öğrenciler renkli kalemlerle şekil grafiği çizer (plastik için şişe sembolü, kâğıt için kitap sembolü gibi).
Değerlendirme	Öğrencilerden aşağıdaki soruları cevaplamaları istenir. - Hazırladığımız tablo bize hangi bilgiyi veriyor? - Sizce en az hangi atığı üretiyoruz? - Sizce en çok hangi atığı üretiyoruz ve bunu nasıl azaltabiliriz? Öğrencilere “Tek kullanımlık plastik şişeler yerine matara kullanabiliriz.”, “Kâğıtları arkalı önlü kullanabiliriz.” gibi inovatif çözüm örnekleri verilir. Öğrencilerden de farklı fikirler üretmeleri istenir.
Kapanış	Öğrencilere “Etkinliğimizde öğrendiklerimizi, günlük hayatımıza nasıl yansıtabiliriz?” sorusu yöneltilerek cevaplamaları istenir.

İLKOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Konya Kop Çocuk Kütüphanesi
Mekân Kategorisi	Masal Evi / Kütüphane
Sınıf	2. Sınıf
Ders	Türkçe
Tema	Kültür Hazinemiz
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Müzik, Görsel Sanatlar
Amaç	Vatan, bayrak, insanî ve kültürel değerler gibi kavramları içeren somut olmayan kültürel aracılığıyla öğrencilerin dinleme ve izleme becerilerini geliştirmek
Öğrenme Çıktısı/Çıktıları	T.D.2.1. Dinleme/izlemeyi yönetebilme
Anahtar Kavramlar	Türkçe, kültürel miras, millî ve dinî bayramlar, millî ve manevi değerler, tarihî mekânlar, bayrak, vatan, yurdumuz
Araç-Gereçler	Kalem, boya kalemi, kâğıt
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. - Daha önce hiç kütüphane ya da masal evi ziyaret ettiniz mi? - Bu mekânları ziyaret ettiğinizde hangi kurallara dikkat ettiniz? - Daha önce hangi masalları dinlediniz? - Masal dinlerken sizi en çok ne heyecanlandırır?

Köprü Kurma	Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için “Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde...” gibi bir masal tekerlemesi söylenir.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Kütüphaneye öğrencilerin sessiz ve düzenli bir şekilde girmesi sağlanır. - Dinleme esnasında öğrencilere uygun oturuş pozisyonu almaları, dinleyeceklerine odaklanmaları, sessiz olmaları gibi dinleme kuralları hatırlatılır. - Dinleme kuralları hatırlatılırken saygı değerine vurgu yapılır. - Dinleme/izleme öncesinde dinleme yapılacak ortamın gözden geçirilmesi ve ortamla ilgili düşüncelerin ifade edilmesi istenir. - Masal alanında masala ait objeler varsa bunlardan yola çıkarak masalın kahramanları ve konusu hakkında tahminlerde bulunmaları istenir. - Masal dinletilir (Masal seçimi tema anahtar kavramlarına uygun seçilmelidir.). - Sonrasında bir masal çemberi oluşturulur. - Dinleme/izleme esnasında tespit edilen anlamı bilinmeyen sözcüklerin olup olmadığı sorulur. - Bu kelimelerin anlamlarını tahmin etmeleri sağlanır. Tahminlerin doğruluğu çevrim içi veya basılı kaynaklardan (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) kontrol edilir. - Masalda tekrar eden tekerleme ve sözler var mı? Varsa bunlar nelerdir sorusu yöneltilir. Tekerlemeyi söylemeleri istenir. - Masalda geçen karakterler ve özellikleri sorulur. - Masalda geçen olaylar hakkında sorular sorulur. - Masalın kahramanları, mekânı ve sonucuyla ilgili değişiklik yapmaları istense ne tür değişiklikler yaparlar üzerinde düşünmeleri sağlanır. - Gönüllü olan öğrencilerden masalı canlandırmaları istenir.
Değerlendirme	- Okul dönüşünde öğrencilerin geziden edindikleri kazanımları yazılı ya da sözlü olarak ifade etmeleri sağlanır. - Öğrencilerden ziyaret sonrasında kendilerinin yeni bir masal öğrenerek anlatıcı rolünde arkadaşlarına anlatmaları istenir. - Öğrenciler, EK- 1 değerlendirme formu ile değerlendirilir.
Kapanış	Öğrencilere “Bugünkü gezi bana ne hissettirdi?” sorusunun yazılı olduğu bir kâğıt verilir. Kâğıda renkli kalemle duygularını ifade eden çizimler yapmaları ya da birer cümle kurlmaları istenerek çalışma sonlandırılır.

Ek 1

	Evet	Kısmen	Hayır
Dinleme/izleme sürecinde dikkatimi topladım.			
Başkalarını rahatsız etmeden dinledim/izledim.			
Konuşmacı ile göz teması kurdum.			
Dinleme/izleme sürecinde anlamını bilmediğim kelimeleri belirledim.			

İLKOKUL FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Hadrian Kapısı
Mekân Kategorisi	Tarihi Mekânlar
Sınıf	3. Sınıf
Ders	Fen Bilimleri
Tema	Canlılar Dünyasına Yolculuk
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Hayat Bilgisi, Türkçe, Toplumsal uyum becerileri
Amaç	Öğrencilerin yaşadıkları çevreyi tanımaları, doğal çevrenin canlılar için önemini fark etmeleri ve doğal çevreyi koruma konusunda bilinç geliştirmeleri amaçlanmaktadır.
Öğrenme Çıktısı/Çıktıları	F.3.6.2.1. Yaşadığı çevreyi tanıır. F.3.6.2.2. Yaşadığı çevrenin temizliğinde aktif görev alır. F.3.6.2.5. Doğal çevrenin canlılar için önemini farkına varır. (Millî parklar ve doğal anıtlara değinilir.) F.3.6.2.6. Doğal çevreyi korumak için araştırma yaparak çözümler önerir.
Anahtar Kavramlar	Okul ve yaşadığı çevre, çevre temizliği, doğa, orman, park, bahçe, binalar, millî parklar, doğal anıtlar vb.
Araç-Gereçler	Kirli ve temiz çevre görselleri, fotoğraf makinesi, telefon, plastik eldiven, çöp torbaları
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir. - İlimizde Hadrian Kapısı'ndan başka bildiğiniz hangi millî park veya antik yapı vardır? - Yaşadığımız çevreyi neden temiz tutmalıyız?

Köprü Kurma	Günlük hayatla bağlantı kurmak için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. • Kirletilmiş bir çevre gördüğünüzde neler hissediyorsunuz? • Temiz bir çevrede yaşamak istiyorsak neler yapmalıyız?
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	Hadrian Kapısı hakkında öğretmen tarafından öğrencilere bir tanıtım yapılır. Antik yapının tarihçesi kısaca anlatılır. • Öğretmenin yanında getirdiği kirletilmiş çevre ve temiz çevre ile ilgili görseller öğrencilere gösterilir ve öğrencilerin görseller hakkında fikirlerini arkadaşlarıyla paylaşması istenir. • “Doğal çevre canlılar için neden önemlidir?”, “Doğal çevreyi korumak için neler yapabiliriz?” soruları öğrencilere yöneltilir. Öğrencilerden konu ile ilgili fikirleri alınır. Süreçte beyin fırtınası ve tartışma tekniğinden, soru-cevap ve konuşma halkası yönteminden faydalanılabilir. • Öğrencilerle Hadrian Kapısı'ndan geçilir. Geçiş sırasında fotoğraf makinesi veya telefonlarla beğendikleri yerlerin fotoğraflarını çekebilecekleri söylenir. Öğrencilerden, çevre temizliği yapılabilecek yerlere dikkat ederek antik yapı ve çevresini gezmeleri istenir. • Antik yapı gezildikten sonra öğrencilere plastik eldiven ve çöp torbaları dağıtılarak gezi sırasında belirlenen bölgelerin çevre temizliğini yapmaları sağlanır. • Çevre temizliği bittikten sonra aşağıdaki bilgiler öğrencilerle paylaşılır. “Antik yapılar tarihi eserlerdir. Geçmişten günümüze kadar gelen miraslardır. Bu yüzden tarihi eserlerimiz en önemli zenginliklerimizdendir. Bu zenginliklerimizi öğrenmek ve onları korumak hepimizin görevidir.”
Değerlendirme	“Doğal çevreyi korumak için başka neler yapabiliriz?” sorusu üzerinden kısa bir tartışma başlatılarak verilen cevaplar ve çözüm önerileri listelenir.
Kapanış	Öğrencilerden Hadrian Kapısı'na yaptıkları gezi ve gün içinde yaptıkları hakkında ebeveynleri ile konuşmaları ve yaptıkları gezi hakkında “gezi günlüğü” hazırlamaları istenir. Hazırlanan gezi günlüklerinin daha sonra sınıf panosunda sergilenmesi sağlanır.

İLKOKUL SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Konya İstiklal Harbi Şehitleri Abidesi
Mekân Kategorisi	Tarihî Mekânlar
Sınıf	4. Sınıf
Ders	Sosyal Bilgiler
Tema	Yaşayan Demokrasimiz
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Türkçe, Müzik ve Görsel Sanatlar
Amaç	Cumhuriyetin ilanına giden yolda Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Türk milletinin gösterdiği dayanışmayı ve fedakârlığı fark etmek.
Öğrenme Çıktısı/Çıktıları	SB.4.4.1. Cumhuriyetin ilanına giden yolda Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Türk milletinin yaptığı fedakârlıkları yorumlayabilme
Anahtar Kavramlar	Fedakârlık, dayanışma, Millî Mücadele, cumhuriyet
Araç-Gereçler	Not defteri, kalem, fotoğraf makinesi (müze kuralları çerçevesinde fotoğraf alınması uygun ise)

UYGULAMA BASAMAKLARI

Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. - Daha önce bir başkası için kendi istediğiniz bir şeyden ya da bir eşyadan vazgeçtiniz mi? Söyleyiniz. - Günlük hayatınızda çevrenizdeki insanların birbirlerine karşı yaptığı fedakârlıklara örnek verebilir misiniz? - Geçmişten günümüze kadar Türk milletinin toplumsal dayanışma kültürünü yansıtan örnekler nelerdir?
------------------	---

Köprü Kurma	Yakın tarihimizde milletimizin birlik beraberlik ve fedakârlık içerisinde hareket ettiği bir olayla ilgili bildiklerini anlatmaları istenir.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	Öğrencilerle Konya İstiklal Harbi Şehitleri Abidesi'ne gidilir. - Müzelerde uyulması gereken kurallar öğrencilere hatırlatılır; sergilenen eserlere dokunulmaması gerektiği söylenir. - Fotoğraf çekimi için müze kurallarına uyulması; bazı müzelerde flaş kullanımının uygun olmadığı belirtilir. - Müze ortamında bulunan, Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı ile başlayan Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan görseller, maketler incelenir. - Millî Mücadele Dönemi'nde Mustafa Kemal Atatürk'ün, diğer kahramanlarımızın ve Türk milletinin yaptığı fedakârlıkları ve Millî Mücadele Dönemi'nde sergiledikleri dayanışma örneklerinin bulunduğu alanlar incelenir. - Cumhuriyetin ilanı ile Mustafa Kemal Atatürk'ün, diğer kahramanlarımızın ve Türk milletinin yaptığı fedakârlıklar arasındaki ilişkiyi fark etmeleri ve ifade etmeleri sağlanır. - Etkinlik sırasında ilgili alanlara yönelik öğrencilerin duygu ve düşünceleri sorulur. - Maket ve figürlerdeki kişilerin yüz ifadeleri, duygu durumları ile ilgili konuşmaları sağlanır. - Öğrencilere "Buradaki askerler, hangi değerler için mücadele etmiş olabilirler?" sorusu yöneltilir. - Öğrencilerin kendi kökleriyle güçlü bir bağ kurmaları, o dönemde yaşamış bir çocuk gibi düşünmeleri istenir. Öğrencilere "Atatürk'e ve Türk halkına nasıl destek olurdunuz?" sorusu yöneltilerek onların tarihî dönemin insanlarıyla empati kurmaları ve o zamana ait izleri derinlemesine hissetmeleri sağlanır. - Etkinlik sonrasında öğrencilere "Müzede gördükleri eserlerden hareketle duygularını bir müzik ile ifade etseniz bu müzik hızlı mı, yavaş mı olurdu?" sorusu yöneltilir. - Öğrencilerin edindikleri bilgilerden hareketle görsel sanatlar dersinde grup çalışması yoluyla Mustafa Kemal Atatürk ve Türk milletinin Millî Mücadele Dönemi'nde gösterdiği kahramanlık ve fedakârlıkları görsellerle destekleyerek Millî Mücadele Dönemi ile ilgili albüm oluşturmaları istenir.
Değerlendirme	Öğrencilerden İstiklal Harbi Şehitleri Abidesi ziyaretindeki gözlemleriyle ilgili düşüncelerini yazarak ziyaret defteri oluşturmaları istenir.
Kapanış	Öğrencilerden; "Konya İstiklal Harbi Şehitliği Abidesi gezisinde öğrendiğim en önemli değer " ve "Ben de ülkem için yapabilirim." cümlelerini tamamlamaları istenir.

ORTAOKUL

YAZARLAR

Ali Melih ÖZÇELİK

Esra ESEN KANAN

Filiz ÇAKIRLI

Gülhanım TULUM

Latife Nur CANAN

Meral Gökmen ARSLAN

Onur BÜLBÜL

Şerife KAÇMAZ

Turan Sinan ÇELEBİ

ORTAOKUL MATEMATİK DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Antalya Etnografya Müzesi
Mekân Kategorisi	Kültürel ve Sanatsal Mekânlar
Sınıf	5. Sınıf
Ders	Matematik
Tema	Geometrik Şekiller
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar
Amaç	Öğrencilerin temel geometrik çizimleri yapabilmeleri, çokgenin özelliklerini incelemede matematiksel araç ve teknolojiden yararlanabilmeleri hedeflenmektedir.
Öğrenme Çıktısı/Çıktıları	MAT.5.3.1. Temel geometrik çizimler için matematiksel araç ve teknolojiden yararlanabilme
Anahtar Kavramlar	Çokgen, düzgün çokgen, daire, çember, açı.
Araç-Gereçler	Kalem, not defteri
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerden geometrik süslemelerin kullanıldığı tarihî mekânların, nesnelerin ve eşyaların görsellerini incelemeleri istenir.

Köprü Kurma	- Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için “İncelediğiniz görsellerde hangi geometrik şekiller vardır?” sorusu öğrencilere yöneltilir. - Öğrencilere önceki yıllarda kullandıkları matematiksel araç, teknolojiler ve bu teknolojileri kullanarak çizebildikleri şekiller sorulur.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Rehber eşliğinde Etnografya Müzesi gezilir. - Öğrencilerin müzede sergilenen eserlerden içinde geometrik şekiller olanları belirlemeleri istenir. - Bu eserlerde kullanılan geometrik şekilleri söylemeleri sağlanır.
Değerlendirme	- Öğrencilere içinde geometrik şekil bulunan eserlerden en çok hangisini beğendikleri sorulur. “Siz bu eseri yeniden tasarlamak isteseydiniz nasıl yapardınız?” sorusu yöneltilir. - Seçtikleri eseri matematiksel araç ve teknolojiler kullanarak yeniden tasarlamaları istenir. Öğrencilerin tasarımlarını sınıfta sergilemesi sağlanır.
Kapanış	Öğrencilerden “Bu etkinlik bana kazandırdı.” cümlesini tamamlamaları istenir.

ORTAOKUL SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	AFAD İl Müdürlüğü
Mekân Kategorisi	Kültürel ve Sanatsal Mekânlar
Sınıf	5. Sınıf
Ders	Sosyal Bilgiler
Öğrenme Alanı	Evimiz Dünya
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Bilişim Teknolojileri, Fen Bilimleri, Görsel Sanatlar, Türkçe
Amaç	Öğrencilerin yaşadıkları ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik önleyici tedbirler ve farkındalık etkinlikleri hakkında bilgi edinmeleri; günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri risklere karşı hazırlıklı olmaları; gözlem, not alma ve ürün geliştirme becerilerini kullanarak farkındalık çalışmaları planlamaları amaçlanmaktadır.
Öğrenme Çıktısı	SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme.
Anahtar Kavramlar	Afet, deprem, farkındalık, güvenlik, önlem, sel, tatbikat, tedbir, yangın
Araç-Gereçler	Not defteri, kalem, kurum ve bilgilendirme broşürleri
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. - Yaşadığınız ilde hangi afetler meydana gelebilir? - Afetlerin etkilerini azaltmak için neler yapabiliriz? - Deprem sırasında hangi davranışlar hayat kurtarır? - Yangın çıktığında ilk yapılması gereken nedir?

Köprü Kurma	Öğrencilere: - Afetlere hazırlık konusunda ailenizle aldığınız önlemler nelerdir? “Evinizde afet ve acil durum çantası var mı? Afet ve acil durum çantasını siz hazırlayacak olsanız içine neler koyardınız?” gibi açık uçlu sorular sorulur.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Yetkililer öğrencilere afet öncesi, afet anı ve afet sonrası alınması gereken önlemleri anlatır. - Öğrencilere afet ve acil durum çantasında olması gereken malzemeler anlatılır, yangın söndürme tatbikatı izletilir, arama-kurtarma araçları incelenir. - Öğrenciler sorular sorar, anlatılanları ve gözlemlerini not alır. - Etkinlik sonunda öğrenciler gruplara ayrılarak “afet öncesi hazırlık afişi, yangın güvenliği broşürü, deprem tatbikatı senaryosu veya afet önlemleri listesi” gibi farkındalık etkinlikleri tasarlar. Sınıf veya okul panosunda sergilerler.
Değerlendirme	- Gruplar hazırladıkları etkinlik ürünlerini sınıfta sunar. - Öğrencilerin ürünleri Ek 1’e göre değerlendirilir.
Kapanış	Öğrencilerin “Afetlere hazırlıklı olmak için okulda neler yapmalıyız?” sorusu üzerine sınıf tartışması yapmaları sağlanır.

Ek 1

ETKİNLİK**Adı:** AFAD İl Müdürlüğü**Amacı:** Öğrencilerin yaşadıkları ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik önleyici tedbirleri öğrenmeleri; gözlemlerini yazı, çizim, fotoğraf ve broşürlerle des-tekleyerek farkındalık oluşturacak bir afiş/poster tasarımları**Bütüncül Dereceli Puanlama Anahtarı****Yönerge:** AFAD İl Müdürlüğü gezisi sırasında öğrendiğiniz afetlerle ilgili bilgileri göz önünde bulundurarak bir afet türünü seçiniz (deprem, yangın, sel vb.). Seçtiğiniz afetin oluşum sürecini, toplum üzerindeki etkilerini ve bu etkileri azaltmaya yönelik alınabilecek önlemleri açıklayınız. Hazırladığınız metni, AFAD'dan edindiğiniz broşürler, gözlemlerinizi aldığınız notlar, çizimler veya fotoğraflarla destekleyerek bir afiş ya da poster oluşturunuz.**Tarih:****Sınıf:****(Varsa) Grup Adı:****Öğrencilerin Ad ve Soyadları:**

Puan	Ölçütler	Alınan Puan
1 Geliştirilmeli	Öğrenci seçtiği afetin etkileri ve önlemleri hakkında yanlış ya da çok az bilgi vermiştir. Afiş/poster hazırlığı yetersizdir, görsel kullanılmamış veya çok sınırlı kalmıştır.	
2 Kısmen Yeterli	Öğrenci seçtiği afetin etkileri ve önlemleriyle ilgili yüzeysel bilgi vermiştir. Afiş/poster eksik ya da düzensizdir, görsel kullanımı sınırlıdır.	
3 Yeterli	Öğrenci seçtiği afetin oluşumu, etkileri ve önlemlerini genel olarak doğru açıklamıştır. Afiş/poster düzenli olup temel görselleri içermektedir.	
4 Çok Yeterli	Öğrenci seçtiği afetin oluşumu, etkileri ve önlemlerini açık, doğru ve ayrıntılı şekilde açıklamıştır. Hazırladığı afiş/poster düzenli, görsellerle zenginleştirilmiş, yaratıcı ve dikkat çekicidir.	
TOPLAM		
ALDIĞI NOT		

PUANLAMA:

Her bir öğrencinin puanlama anahtarından alabileceği en yüksek puan 4 puan; en düşük puan ise 1'dir. Öğrencilerin almış oldukları puanların 100'lük sisteme dönüşümü için kullanılacak bağıntı şu şekildedir:

(Öğrenci Puanı/Alınabilecek en yüksek puan) * 100

Değerlendirme Sistemi

Bütüncül puanlama anahtarındaki düzeyler 1'den yukarıya doğru çıktıkça niteliğin arttığını göstermektedir.

Yukarıdaki anahtarda yer alan puanlar ve anlamları aşağıda gösterilmiştir.

- 1: Öğrencinin/öğrencilerin çalışmasında önemli eksiklikler bulunmaktadır.
- 2: Öğrencinin/öğrencilerin çalışmasının yarıya yakını başarılmıştır.
- 3: Öğrencinin/öğrencilerin çalışmasında beklenen becerilerin çoğunluğu gösterilmiştir.
- 4: Öğrenciden/öğrencilerden beklenen tüm beceriler gerçekleştirilmiş, çok iyi bir ürün ortaya çıkarılmıştır.

Öğrenci/öğrenciler yukarıdaki puanlama anahtarından 1 ve 2 düzeyinde bir başarı sergilemişse başarılarının geliştirilmesi için önlemler alınmalı, etkili dönütler verilerek becerilerinin geliştirilmesine çalışılmalıdır.

ORTAOKUL SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Müze
Mekân Kategorisi	Kültürel ve Sanatsal Mekânlar
Sınıf	5. Sınıf
Ders	Sosyal Bilgiler
Öğrenme Alanı	Ortak Mirasımız
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Bilişim Teknolojileri, Görsel Sanatlar, Türkçe
Amaç	Öğrencilerin eserleri müzede gözlemleyerek ortak miras kavramını tanı- maları; Anadolu'da ilk yerleşimleri kuran toplumların sosyal hayatlarını fark etmeleri; Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkı- larını karşılaştırmaları; gözlemlerini not, eskiz, fotoğraf, afiş/poster ve dijital sunum gibi ürünlere dönüştürerek sınıfta paylaşımları amaçlanmaktadır.
Öğrenme Çıktıları	SB.5.3.1. Yaşadığı ildeki ortak miras öğelerine ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme SB.5.3.2. Anadolu'da ilk yerleşimleri kuran toplumların sosyal hayatlarına yönelik bakış açısı geliştirebilme SB.5.3.3. Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkı- larını karşılaştırabilme
Anahtar Kavramlar	Eser, geçmiş, koruma, kültürel değer, müze, ortak miras
Araç-Gereçler	Not defteri, kalem, fotoğraf makinesi, müze broşürleri, sunum kartları
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencile- re yöneltilir. - Bir müzede hangi kurallara uymamız gerekir? - Müzeler, tarihî eserleri sergilemenin dışında hangi işlevlere sahiptir? - İlinizde bildiğiniz tarihî eser veya müzeler nelerdir?

Köprü Kurma	Öğrencilere: - Yaşadığınız yerdeki hangi tarihî yapı veya eser tüm insanlık için önemlidir? Bu eserin korunamadığını düşünürsek ne gibi kayıplar yaşarız?” “Evinizde kullandığınız bir eşyanın bin yıl sonra müzede sergilendiğini hayal edin. İnsanlar sizin yaşamınız hakkında neler düşünürdü?” gibi açık uçlu sorular sorulur.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Müze etkinliğinde uyulması gereken genel kurallar hatırlatılır. - Etkinlik sırasında öğrenciler, müze görevlisi veya rehber eşliğinde müzenin bölümlerini dolaşır. Rehber, eserlerin bulunduğu döneme, kullanım amacına ve kültürel önemine dair bilgiler aktarır. - Öğrenciler, eserlere ilişkin merak ettiği soruları sorar, anlatılanları ve gözlemlerini not alır. Ayrıca eserlerin dijital kaydını (fotoğraf) yapar ve müze broşürlerinden yararlanarak eserler hakkında ek bilgiler toplar. Böylece müze ziyareti, yalnızca eserleri görmekle kalmayıp aynı zamanda uzman bir anlatımla kültürel mirası anlamlandırma fırsatı sunar. - Öğrencilerden gözlemledikleri eserlerden dikkatlerini en çok çeken seçmeleri istenir. - Öğrenciler, seçtikleri eserin eskizini çizer ya da fotoğrafını çeker. - Öğrencilerden seçtikleri eser hakkında afiş/ poster ya da kısa tanıtım yazısı hazırlaması istenir.
Değerlendirme	- Okula dönüşte her öğrenci seçtiği eserle ilgili hazırladığı ürünü sınıfta sunar. - Öğrencilerin ürünleri Ek 1’e göre değerlendirilir. - Öğrencilerden müze ziyaretinden sonra “ortak miras” kavramına bakış açılarında oluşan değişimi açıklamaları istenir.
Kapanış	Öğrencilerden “Miras öğelerinin korunmasının gelecek nesiller için önemi” cümlesini tamamlamaları istenir.

Ek 1

ETKİNLİK

Adı: Müze Gezisi

Amacı: Öğrencilerin eserleri müzede gözlemleyerek ortak miras kavramını tanımaları; Anadolu'da ilk yerleşim toplumlarının sosyal hayatlarını fark etmeleri; Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını karşılaştırmaları; gözlemlerini not, eskiz, fotoğraf, afiş/poster ve dijital sunum gibi ürünlere dönüştürerek sınıfta paylaşımları amaçlanmaktadır.

Bütüncül Dereceli Puanlama Anahtarı

Yönerge: Müze gezisi sırasında incelediğiniz eserlerden birini seçiniz. Seçtiğiniz eserin hangi döneme ait olduğunu, toplumların sosyal hayatı ve ortak miras açısından taşıdığı önemi açıklayınız. Hazırladığınız metni, esere ait çizim, fotoğraf veya broşür görselleriyle destekleyerek bir afiş veya poster oluşturunuz.

Tarih:

Sınıf:

(Varsa) Grup Adı:

Öğrencilerin Ad ve Soyadları:

Puan	Ölçütler	Alınan Puan
1 Geliştirilmeli	Öğrenci eserin dönemi veya önemi hakkında yanlış ya da çok az bilgi vermiştir. Afiş/poster hazırlığı zayıf ya da yoktur. Görsel kullanılmamıştır	
2 Kısmen Yeterli	Öğrenci eserin dönemi veya toplumsal/ortak miras açısından önemini yüzeysel açıklamıştır. Afiş/poster eksik ya da düzensizdir, görsel kullanımı sınırlıdır.	
3 Yeterli	Öğrenci eserin dönemini ve önemini genel olarak doğru açıklamıştır. Afiş/poster düzenli olup temel görselleri içermektedir.	
4 Çok Yeterli	Öğrenci seçtiği eserin dönemi, toplumsal hayatla ilişkisi ve ortak miras değerini açık ve doğru şekilde açıklamıştır. Hazırladığı afiş/poster düzenli, görsellerle zenginleştirilmiş, yaratıcı ve dikkat çekicidir.	
TOPLAM		
ALDIĞI NOT		

PUANLAMA:

Her bir öğrencinin puanlama anahtarından alabileceği en yüksek puan 4 puan; en düşük puan ise 1'dir. Öğrencilerin almış oldukları puanların 100'lük sisteme dönüşümü için kullanılabilecek bağıntı şu şekildedir:

(Öğrenci Puanı/Alınabilecek en yüksek puan) * 100

Değerlendirme Sistemi

Bütüncül puanlama anahtarındaki düzeyler 1'den yukarıya doğru çıktıkça niteliğin arttığını göstermektedir.

Yukarıdaki anahtarda yer alan puanlar ve anlamları aşağıda gösterilmiştir.

- 1: Öğrencinin/öğrencilerin çalışmasında önemli eksiklikler bulunmaktadır.
- 2: Öğrencinin/öğrencilerin çalışmasının yarıya yakını başarılmıştır.
- 3: Öğrencinin/öğrencilerin çalışmasında beklenen becerilerin çoğunluğu gösterilmiştir.
- 4: Öğrenciden/öğrencilerden beklenen tüm beceriler gerçekleştirilmiş, çok iyi bir ürün ortaya çıkarılmıştır.

Öğrenci/öğrenciler yukarıdaki puanlama anahtarından 1 ve 2 düzeyinde bir başarı sergilemişse başarılarının geliştirilmesi için önlemler alınmalı, etkili dönütler verilerek becerilerinin geliştirilmesine çalışılmalıdır.

ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Kent Ormanı
Mekân Kategorisi	Doğa ve Açık Hava Alanları
Sınıf	6. Sınıf
Ders	Fen Bilimleri
Tema	Sürdürülebilir Yaşam ve Etkileşim
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Sosyal Bilgiler, Okul Temelli Sorumluluk Çalışmaları Dersi, Türkçe
Amaç	Bu bölümde biyoçeşitliliğin doğal yaşam için öneminin sorgulanıp biyoçeşitliliği tehdit eden faktörlerin araştırma verilerine dayalı olarak tahmin edilmesi amaçlanmıştır.
Öğrenme Çıktısı	FB.6.7.1.1. Biyoçeşitliliğin doğal yaşam için önemini sorgulayabilme
Anahtar Kavramlar	Biyoçeşitlilik, doğal yaşam, habitat, ekosistem
Araç-Gereçler	Biyoçeşitlilik gözlem formu, kalem, eldiven, plastik kap veya poşet, büyüteç, harita, fotoğraf makinesi
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön bilgilerini yoklamak için aşağıdaki soruları cevaplamaları sağlanır. - Çevrenizde en sık gördüğünüz üç farklı canlıyı yazınız. - Sizce bu canlıların doğada bulunması neden önemlidir?

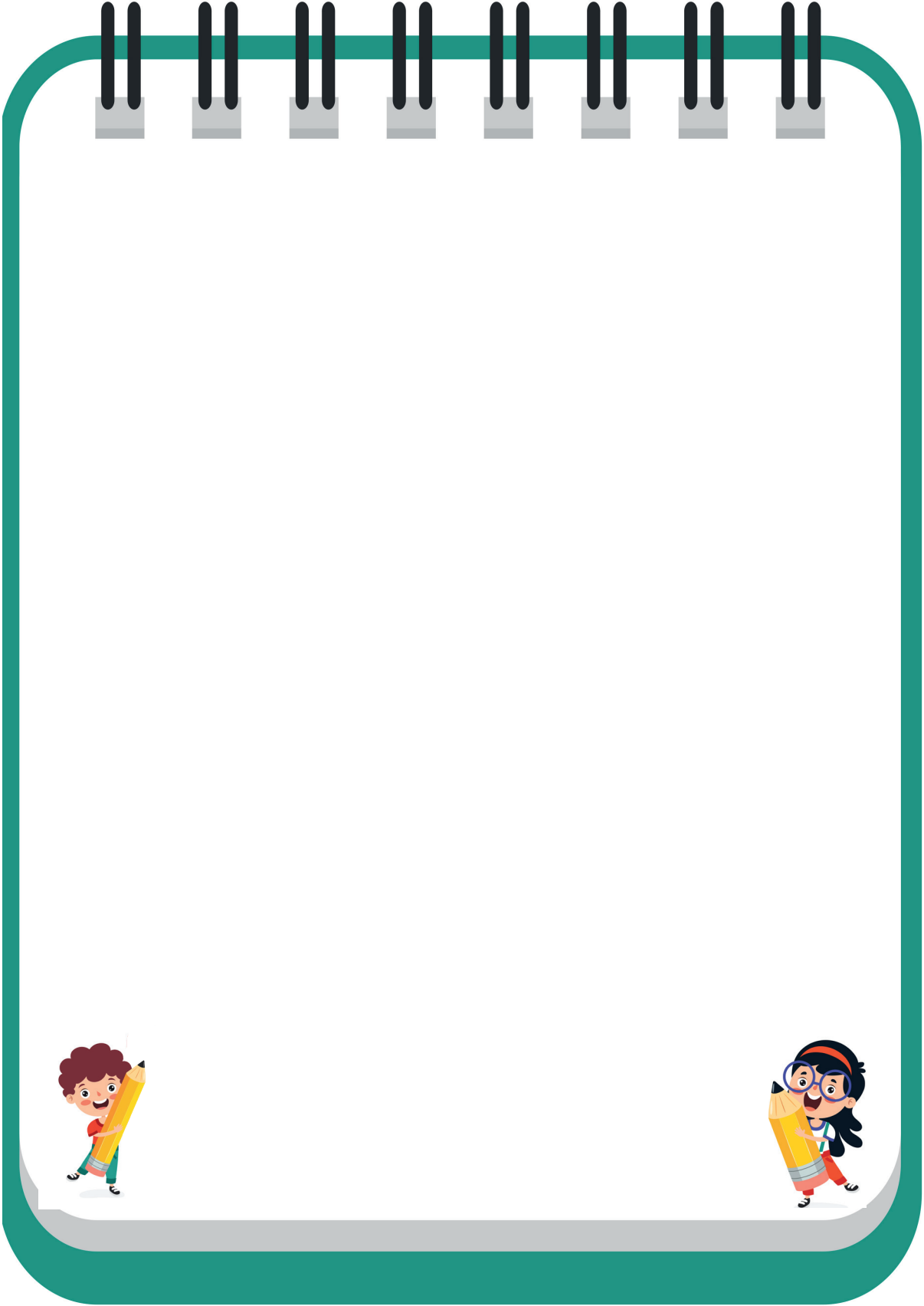
Köprü Kurma	Öğrencilere aşağıdaki sorular yönlendirilerek günlük hayat ile bağlantı kurulması sağlanır. • Çevremizde karşılaştığımız canlılar nelerdir? • Çevremizde karşılaştığımız canlıları düşünerek bulunduğumuz çevre biyoçeşitlilik açısından zengin midir? Değerlendirelim.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	• Öğrencilerden ormanda belirli bir rotayı takip ederken çevrelerinde gördükleri canlıları Ek 1'deki gözlem formuna not almaları ve çizimler yapmaları istenir. Bu sırada öğrenciler çevredeki ortamların ve canlıların fotoğraflarını alabilir. • Ormandaki rota tamamlandıktan sonra öğrencilerin çizimleri, fotoğrafları ve aldıkları notları arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir. • Bir türün belirlenip o türün diğer türlere etkisi tartışılır. (Örneğin böceklerin bitkilerle ilişkisi) • Öğrencilerin aşağıdaki sorular üzerinde tartışması sağlanır. 1. Hangi türler en çok/en az görüldü? 2. Farklı türlerin birbirine etkisi nelerdir? 3. Biyoçeşitlilik doğal yaşam için neden önemlidir? 4. Biyoçeşitliliğin ekosisteme katkılarının nelerdir?
Değerlendirme	Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. • Bugün gözlemlediğiniz en ilginç tür hangisiydi? Neden? • Kent ormanı biyoçeşitlilik açısından neden önemli olabilir? Daha sonra Ek 2'deki form dağıtılır.
Kapanış	Öğrencilere Kent Ormanı gezisinden öğrendikleri ile ilgili bir hikâye veya masal yazmaları istenir.

Ek 1 Gözlem Formu

Gözlem Noktası	Gözlenen Canlı	Canlı Türü (Bitki, hayvan mantar vb.)	Sayısı	Canlının Özellikleri (Hareket, ses, yaprak şekli, ayak sayısı vb.)

Gözlemlediğim Canlıların Çizimleri

Ek 2 Öz Değerlendirme Formu

Bu form kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kendinizi doğru şekilde yansıtan seçeneği işaretleyiniz.

	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
Gezide gördüğüm etkinlikler ilgimi çekti.			
Gözlem yaptığımda yeni şeyler öğrendiğimi fark ettim.			
Anlamadığım konularda soru sordum.			
Arkadaşlarımla fikir alışverişinde bulundum.			
Biyoçeşitliliğin doğal yaşam açısından önemini fark ettim.			

ORTAOKUL SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Sivas Gök Medrese
Mekân Kategorisi	Tarihi ve Kültürel Mekânlar
Sınıf	6. Sınıf
Ders	Sosyal Bilgiler
Öğrenme Alanı	Ortak Mirasımız
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Türkçe, Görsel Sanatlar, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Amaç	Öğrencilerin, Türk-İslam medeniyetinin önemli eserlerinden biri olan Gök Medrese'yi tanımaları; tarihî bir yapıyı gözlemleyerek geçmiş-bugün bağlantısı kurmaları, kültürel mirasın korunması konusunda farkındalık geliştirmeleri ve özgün düşünme becerilerini kullanarak kültürel değerlere yenilikçi bir bakış açısı kazanmaları amaçlanmaktadır.
Öğrenme Çıktısı	SB.6.3.4. XI-XIII. yüzyıllar arasında meydana gelen siyasi faaliyetler ve askerî mücadelelerin Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasına etkisini özetleyebilme
Anahtar Kavramlar	Kültürel miras, medrese, tarihî eser, koruma, estetik, yenilik, millî manevi değerler
Araç-Gereçler	Not defteri, kalem, renkli kalemler
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. - Sivas'ta bulunan tarihî eserlerden hangilerini biliyorsunuz? - Sizce bir medrese geçmişte ne amaçla kullanılıyordu? - Tarihî eserlerin korunması neden önemlidir?

Köprü Kurma	Öğretmen, Gök Medrese'nin geçmişteki ve bugünkü hâline ait iki fotoğraf gösterir. - Bu iki fotoğrafta ne fark görüyorsunuz? - Sizce bu fark neden oluşmuş olabilir? - Zamanla yapılar değişirken, anlamları da değişir mi? - Bu yapıların korunması sizce sadece devletin görevi mi, yoksa bizim de sorumluluğumuz var mı?
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Öğrencilerle Gök Medrese'ye gezi düzenlenir. Yapının mimarisi, süslemeleri, yazıtları incelenir. Her öğrenciden gözlem formuna aşağıdaki bilgileri doldurmaları istenir. - Dikkatinizi çeken detaylar nedir? (taş işçiliği, desen, yazı vb.) - Bu detayların anlamı veya sembolik değeri ne olabilir? - Bu eser ile günümüze hangi mesaj taşıyor olabilir? Öğretmen öğrencilere medresenin tarihi, mimarı ve Selçuklu dönemi hakkında bilgi verir. Gezi sırasında fotoğraf makinesi veya telefonla dikkatlerini çeken bölümleri fotoğraflamaları öğrencilerden istenir. Bu görselleri daha sonra yapacakları sunum ve posterlerde kullanabilecekleri belirtilir.
Değerlendirme	- Öğrencilerden ziyaret sonrasında Gök Medrese hakkında çektikleri görselleri kullanarak poster sunumu yapmaları istenir. - Öğrenciler, Ek 1 değerlendirme formu ile değerlendirilir.
Kapanış	Öğrencilerden geziyle ilgili tek cümlelik bir yazı yazmaları istenir: "Bu gezide öğrendiğim en önemli şey"

Ek 1

Bu form kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kendinizi doğru şekilde yansıtan seçeneği işaretleyiniz.

	Evet	Kısmen	Hayır
Dinleme/izleme sürecinde dikkatimi topladım.			
Başkalarını rahatsız etmeden dinledim/izledim.			
Konuşmacı ile göz teması kurdum.			
Dinleme/izleme sürecinde anlamını bilmediğim kelimeleri belirledim.			

ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Konya Bilim Merkezi
Mekân Kategorisi	Bilim ve Eğitim Merkezleri
Sınıf	6. Sınıf
Ders	Fen Bilimleri
Tema	Güneş Sistemi ve Tutulmalar
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar, Türkçe
Amaç	Bu bölümde Güneş sistemindeki gezegenlerin sınıflandırılması, Güneş sistemi ile ilgili model oluşturulup modellerin yeni kanıtlara göre geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
Öğrenme Çıktıları	FB.6.1.1.1. Güneş sistemindeki gezegenleri niteliklerine göre sınıflandırabilme FB.6.1.1.2. Güneş sistemi ile ilgili bilimsel model oluşturabilme
Anahtar Kavramlar	Güneş sistemi, gezegenler, asteroit, gök taşı, meteor, meteorit
Araç-Gereçler	Not defteri, kalem, oyun hamuru, karton
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön bilgilerini değerlendirmek için ders kitabında bulunan sorular yöneltilir ve eşleştirme etkinliği yaptırılır. (<i>Fen bilimleri, 6. sınıf ders kitabı, sayfa 16</i>) 1. Dönme hareketi ile ilgili neler biliyoruz? Bu harekete örnekler verelim. 2. Dolanma hareketi ile ilgili neler biliyoruz? Bu harekete örnekler verelim. 3. Yandaki tabloda Güneş sistemindeki bazı gezegenlere ilişkin bazı nitelikler ve Güneş sistemindeki bazı gezegenlerin isimleri verilmiştir. Gezegenlerle uygun nitelikleri tahmin ederek eşleştirelim.

	<table><tr><th colspan="2">Nitelikler</th></tr><tr><td></td><td>1. Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.</td></tr><tr><td></td><td>2. Güneş sisteminin en küçük gezegenidir.</td></tr><tr><td></td><td>3. Güneş'e en uzak gezegenidir.</td></tr><tr><td></td><td>4. Güneş'e en yakın gezegendir.</td></tr><tr><td></td><td>5. Canlıların yaşadığı gezegendir.</td></tr></table> <table><tr><th>Gezegenler</th></tr><tr><td>a. Dünya</td></tr><tr><td>b. Jüpiter</td></tr><tr><td>c. Mars</td></tr><tr><td>ç. Merkür</td></tr><tr><td>d. Neptün</td></tr><tr><td>e. Satürn</td></tr><tr><td>f. Uranüs</td></tr><tr><td>g. Venüs</td></tr></table>	Nitelikler			1. Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.		2. Güneş sisteminin en küçük gezegenidir.		3. Güneş'e en uzak gezegenidir.		4. Güneş'e en yakın gezegendir.		5. Canlıların yaşadığı gezegendir.	Gezegenler	a. Dünya	b. Jüpiter	c. Mars	ç. Merkür	d. Neptün	e. Satürn	f. Uranüs	g. Venüs
Nitelikler																						
	1. Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.																					
	2. Güneş sisteminin en küçük gezegenidir.																					
	3. Güneş'e en uzak gezegenidir.																					
	4. Güneş'e en yakın gezegendir.																					
	5. Canlıların yaşadığı gezegendir.																					
Gezegenler																						
a. Dünya																						
b. Jüpiter																						
c. Mars																						
ç. Merkür																						
d. Neptün																						
e. Satürn																						
f. Uranüs																						
g. Venüs																						
Köprü Kurma	Öğrencilere aşağıdaki soru yöneltilir. 1. Gece gökyüzüne baktığınızda neler görüyorsunuz? 2. Gece gökyüzünde gördükleriniz arasında gezegenler olabilir mi? Açıklayalım.																					
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	• Öğrencilere bilim merkezi gezisi hakkında gerekli bilgilendirmeler yapılır. Bilim merkezi gezisi sırasında not almaları, görseller çizmeleri için yanlarına not defteri ve kalem almaları istenir. Not defterlerine ziyaret defteri ismi verilebilir. Fotoğraf çekip ziyaret defterlerine kes-yapıştır yapabilmeleri için fotoğraf makinesi gibi araçları getirmeleri önerilir. • Bilim merkezi girişinde sergiyi gezmeden önce öğrencilerden Güneş sistemindeki gezegenler ile ilgili merak ettikleri soruları ziyaret defterine yazmaları istenir. Bu soruları paylaşmaları sağlanır. • Gezegenlerin nitelikleri ile ilgili "Evrenimiz" sergi galerisini gezerken gerekli bilgiler verilir. Bu süreçte öğrencilerin sorularına yanıtlar verilir. Öğrencilere gezegenlerin uydu sayılarına girilmeden Güneş'e yakınlıkları, uydu ve halkalarının olup olmama durumu, birbirlerine göre hacimsel büyüklükleri, karasal ve gazsal olmaları gibi temel özellikleri verilir. Öğrencilerden buradaki seçtikleri gezegenlerden birini not defterlerine çizmeleri istenir. • Öğrencilerin belirlenen özellikleri açıklayarak gerekçeleriyle birlikte gezegenleri ayrıştırmaları sağlanır. Bu özellikleri ayrıştırmaları sürecinde soru-cevap yapılır. • Öğrencilere Jüpiter ve Mars gezegenlerinin arasında bulunan asteroit kuşağından bahsedilir. Güneş sistemindeki asteroitlerin parçalarına gök taşları, Dünya atmosferine giren gök taşlarına meteor, yeryüzüne ulaşanların ise meteorit olarak isimlendirildiği açıklanır. Meteoritlerin oluşturduğu çukurlara meteor çukuru denildiği belirtilir.																					

	• Öğrencilerin sözlü iletişim becerilerini kullanabilmeleri, etkin dinlemeyi sağlayabilmeleri, ifade ve düşüncelerini karşı tarafa net bir şekilde sunmaları teşvik edilmeli ve bu süreçte Türkçe dersi ile bağlantı kurulur. • Öğrencilerin Güneş sistemi ile ilgili bir model hazırlamaları sağlanır. Oyun hamurları ile Güneş ve gezegenler, farklı büyüklükteki taş parçaları ile de asteroit kuşağı temsil edilebilir. Modeller yeniden kullanılabilen atık malzemeler ile de oluşturulabilir. Bilim merkezinde bulunan sök-tak yapboz parçalar da model tasarımı için kullanılabilir. Model tasarımı sürecinde görsel sanatlar dersi ile ilişki kurulur. • Öğrencilerden gezegenlerin fotoğraflarını çekmeleri sağlanabilir. Çektikleri fotoğrafların sonraki süreçte çıktısını alıp kes yapıştır ile ziyaret defterine yapıştırmaları istenir. • Öğrencilerin ziyaret defterlerini sergilemeleri ve sunmaları sağlanır.
Değerlendirme	• Öğrencilerin sergiyi gezmeden önce yazdıkları merak ettikleri soruların cevaplarını bulup bulamadıkları sorulur. Buldukları cevapları veya cevabını bulamadıkları soruları paylaşmaları sağlanır. Gerekli cevaplar ve dönütler verilir. • Öğrencilere aşağıdaki sorular sorulur. a. Güneş Sistemindeki gezegenleri Güneş'e yakınlık durumuna göre sıralayınız. b. Güneş sistemindeki gezegenleri hacimsel büyüklüklerine göre sıralayınız. c. Karasal gezegenler hangileridir? d. Gazsal gezegenler hangileridir? e. Uydu olmayan gezegenler hangileridir? Öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri için Ek 1 formu dağıtılır.
Kapanış	Uygulama sonunda ziyaret defterlerine “Bugün Öğrendiklerim” başlığını yazmaları istenir. Başlığın altına öğrendikleri kavramları verilen sürede yazmaları istenir. Bunun için 5 dakika süre verilebilir. Öğrencilerin bu kavramlardan en çok hangisi ilgisini çekti ise o kavramı işaretlemeleri ve bunu arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir. MEBİ platformundan konu ile ilgili etkinlik açılır. Sınıfta etkileşimli olarak öğrencilerin soruları cevaplamaları sağlanır. Öğrencilere bir sonraki derste ziyaret defterlerini sergileyecekleri ve gezegenlerin özellikleri ile ilgili tekerleme yazacakları belirtilerek ders bitirilir.

Ek 1

Öz Değerlendirme Formu

Bu form kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kendinizi doğru şekilde yansıtan seçeneği işaretleyiniz.

	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
Etkinlikte gördüğüm modeller ilgimi çekti.			
Gözlem yaptığımda yeni şeyler öğrendiğimi fark ettim.			
Anlamadığım konularda soru sordum.			
Arkadaşlarımla fikir alışverişinde bulundum.			
Gösterilen düzeneklerin günlük hayatla ilişkisini kurabildim.			
Öğrendiğim bilgiler doğrultusunda model oluşturabildim.			

ORTAOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Antalya Kütüphanesi
Mekân Kategorisi	Kütüphaneler
Sınıf	6. Sınıf
Ders	Türkçe
Tema	Dilimizin Zenginliği
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Fen Bilimleri, Matematik, Müzik
Amaç	Kendine güvenme (öz güven), sorumluluk, yaratıcılık gibi eğilimlerin; kendini tanıma (öz farkındalık), kendini düzenleme (öz düzenleme), iletişim gibi sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin ve bilgi okuryazarlığı, dijital okuryazarlık, kültür okuryazarlığı gibi becerileri geliştirme
Öğrenme Çıktıları	T.O.6.1. Okumada materyal seçimini yönetebilme T.O.6.2. Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme T.O.6.3. Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme T.O.6.4. Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme T.O.6.5. Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme T.O.6.6. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
Anahtar Kavramlar	Tekerleme, bilmece, mâni, ninni, atasözleri ve deyimler, merak, açık fikirlilik, akıcı okuma, söz varlığı, anahtar kelime, yüzey anlam, tahmin, kendini uyarlama (öz yansıtma), hikâye, roman
Araç-Gereçler	Kütüphanedeki tüm materyaller, kalem, kâğıt
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. - Çevrenizde bildiğiniz ve daha önceden ziyaret ettiğiniz kütüphaneler var mı? - Ziyaretleriniz sırasında dikkat ettiğiniz kurallar nelerdir? - Kütüphaneden daha önce ödünç kitap aldınız mı? - Ödünç kitap almak için hangi yolu izlediniz?

Köprü Kurma	Öğrencilere “Okul kütüphanesinde hangi kurallara uymamız gerekir, okul kütüphanesinden bireysel ve grup çalışmalarımızda nasıl faydalanabiliriz?” gibi açık uçlu sorular sorulur. “Kütüphanelerin bilgiye ulaşma dışında başka hangi işlevleri vardır?” sorusu yöneltilecek öğrencilerin fikirleri alınır. Süreçte açık fikirli olmaları ve düşündüklerini saygı çerçevesinde ifade etmeleri sağlanır. Ardından “İlimizde ismini bildiğiniz kütüphaneler nelerdir?” ve “İlimizde toplam kaç kütüphane vardır?” soruları öğrencilere yöneltilecek fikirleri sorulur.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	• Kütüphaneye öğrencilerin sessiz ve düzenli bir şekilde girmesi sağlanır. • Kütüphanede uyulması gereken kurallar öğrencilere hatırlatılır; sessizlik, düzen ve başkalarını rahatsız etmeme gibi temel ilkeler vurgulanır. • Öğrencilere kütüphane bölümleri (okuma salonu, kitap rafları, ödünç verme bölümü vb.) tanıtılır ve bu bölümlerin işlevleri hakkında bilgi verilir. • Öğrencilerin, ilgi alanlarına göre kitap seçmeleri istenir. Öğrenciler ilgi alanlarına göre kütüphane bölümlerine yönlendirilir. • Seçim sonrası öğrenciler, seçtikleri kitapları kısa bir süre incelenmeleri için okuma odalarına yönlendirilir. • Kitap ödünç alma sürecinin anlatılması için kütüphane görevlisinden yardım istenir. Sürecin öğrenciler tarafından gözlemlenmesi sağlanır. Ayrıca görevliden kütüphanedeki “Dijital Kütüphane” hakkında bilgi vermesi istenir. • Öğrencilerin kitap ödünç alma işlemini uygulamalı olarak yapmaları sağlanır, böylece sorumluluk duygularının gelişmesine katkı sunulur.
Değerlendirme	• Öğrencilerin gözlemledikleri süreçle ilgili düşüncelerini kısa notlar hâlinde yazmaları istenir. • Okul dönüşünde öğrencilerin geziden edindikleri kazanımları yazılı ya da sözlü olarak ifade etmeleri sağlanır. • Öğrencilerden ziyaret sırasında dikkatlerini çeken bir kitap veya uygulama hakkında kısa bir tanıtım metni hazırlamaları istenir.
Kapanış	Öğrencilerden “Bugün kütüphanede öğrendiğim en değerli şey” cümlesini tamamlaması istenerek çalışma sonlandırılır.

ORTAOKUL MATEMATİK DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

Gezi Yapılacak Mekân	Meteoroloji 4. Bölge Müdürlüğü Bölge Tahmin Merkezi (BTUM)
Mekân Kategorisi	Bilim ve Eğitim Merkezleri
Sınıf	7. Sınıf
Ders	Matematik
Tema	Sayılar ve Nicelikler
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Fen Bilgisi
Amaç	Öğrencilerin sayılar hakkındaki bilgilerini doğal sayılardan tam sayılara genişletebilmesi, doğal sayılar ile tam sayıların ilişkilendirilmesinde sıcak ve soğuk gibi gerçek yaşam bağlamlarından faydalanılarak bu bağlamlar üzerinden tam sayıların yaşantımızdaki önemini açıklayabilmeleri hedeflenmektedir.
Öğrenme Çıktısı	MAT.7.1.1. Gerçek yaşam ya da matematiksel durumlarda doğal sayı, tam sayı ve rasyonel sayıları yorumlayabilme a) Tam sayıları inceler.
Anahtar Kavramlar	Tam sayılar
Araç-Gereçler	Not defteri, kalem
UYGULAMA BASAMAKLARI	
Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. - Doğal sayılardan farklı sayılar var mıdır? - Doğal sayılarla yaptığınız işlemlerde sonuç her zaman doğal sayı çıkar mı? 7'den 10'u çıkarabilir miyiz? Sonuç nasıl bir sayı olur? - Hava sıcaklıkları neden "+" ve "-" değerlerle gösterilir?

Köprü Kurma	- Öğrencilere “Meteoroloji Genel Müdürlüğünde ne yapılır?” sorusu yöneltilerek fikirleri alınır. - Sıcaklık ölçme aracı olarak kullanılan termometrenin yapısı incelenerek tam sayılarla bağlantı kurulur.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Öğrencilere Meteoroloji Genel Müdürlüğündeki bölümler tanıtılır ve bu bölümlerin işlevleri hakkında bilgi verilir. - Günün sıcaklık haritası incelenir. Öğrenciler pozitif sıcaklıkları kırmızı, negatif sıcaklıkları mavi kalemle işaretler. - Sıfırın, pozitif ve negatif tam sayıların ne anlama geldiği ve sıcaklıkların ifade edilmesiyle olan ilişkisi tartışılır. - Öğrencilerin tam sayıların günlük hayatta nerelerde kullanıldığını araştırmaları istenir.
Değerlendirme	- Araştırma sonuçlarını sınıfta arkadaşlarına sunmaları istenir. - Öğrencilerin “Öz Değerlendirme Formu”nu doldurmaları istenir.
Kapanış	Öğrencilerden “Bugün Meteoroloji Genel Müdürlüğünde öğrendiğim en önemli şey” cümlesini tamamlaması istenerek çalışma sonlandırılır.

Öz Değerlendirme Formu

Bu form “Tam Sayılar” konusunda yaptığımız etkinlikte kendinizi değerlendirmeniz için hazırlanmıştır. İlgili ifadeleri okuyarak size uygunsa “Evet”, biraz uygunsa “Kısmen”, uygun değilse “Hayır” kutusunu işaretleyiniz.

	Evet	Kısmen	Hayır
Tam sayıları açıklayabilirim.			
Negatif tam sayıları ayırt edebilirim.			
Pozitif tam sayıları ayırt edebilirim.			
Günlük hayatta tam sayıları nerelerde kullanabileceğimi ifade edebilirim.			

ORTAOKUL TÜRKÇE DERSİ ÖRNEK ETKİNLİK PLANI

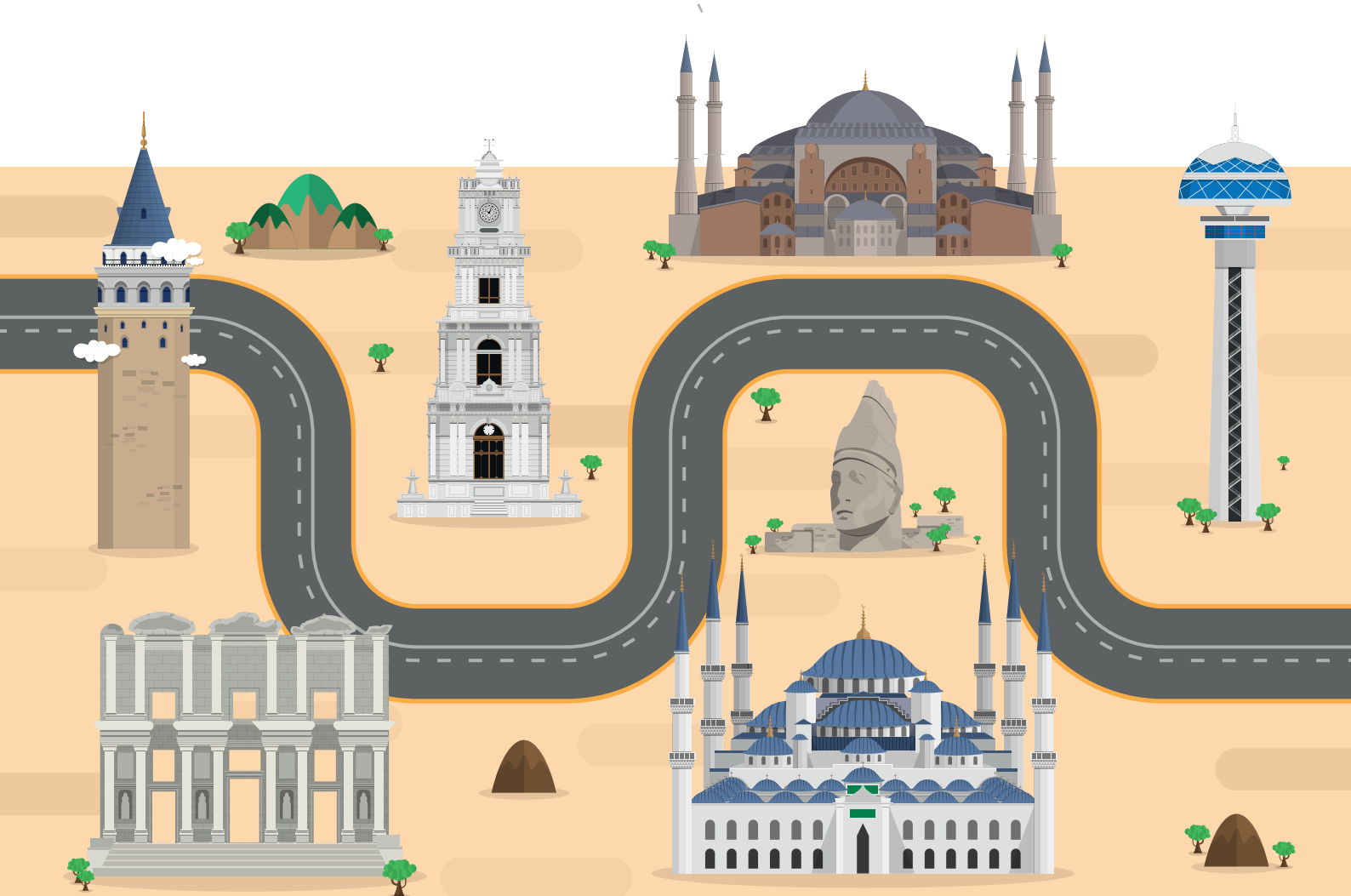
Gezi Yapılacak Mekân	Antalya Haşim İşcan Kültür Merkezi
Mekân Kategorisi	Kültürel ve Sanatsal Mekânlar
Sınıf	8. Sınıf
Ders	Türkçe
Tema	Sanat ve Estetik
Süre	40+40 Dakika (2 Ders Saati)
Disiplinler Arası İlişkiler	Görsel Sanatlar, Teknoloji ve Tasarım, Müzik
Amaç	Sanat ve estetik teması aracılığıyla söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme, metinler arası karşılaştırma yapabilme, sözlü ve yazılı olarak değerlendirebilme gibi öğrenme çıktıları ile saygı, sorumluluk, estetik gibi değerlerin öğrencilere aktarılması amaçlanmaktadır. Ayrıca öğrencilerde merak, yaratıcılık, eleştirel bakma gibi eğilimlerin; iletişim, kendini uyarılma (öz yansıtma), sorumlu karar verme gibi sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin ve görsel okuryazarlık, sanat okuryazarlığı, kültür okuryazarlığı gibi becerilerin de geliştirilmesi hedeflenmektedir.
Öğrenme Çıktıları	T.D.8.1. Dinlemede/ izlemede materyal seçimini yönetebilme T.D.8.4. Dinlediğinde/ izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme T.D.8.9. Dinlediğini/ izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme T.D.8.10. Dinledikleri/ izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme T.D.8.11. Dinlediğindeki/ izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme T.D.8.12. Dinlediğini/ izlediğini yorumlayabilme T.D.8.27. Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/ kendini uyarlayabilme
Anahtar Kavramlar	Sanat, estetik, , sınıflandırma, karşılaştırma, yorumlama, değerlendirme, sözlü sunum, tartışma, geçiş ve bağlantı ifadeleri, merak, yaratıcılık, özgün düşünme
Araç-Gereçler	Kalem, kâğıt

UYGULAMA BASAMAKLARI

Ön Değerlendirme	Öğrencilerin ön öğrenmelerini belirlemek için aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir. - Daha önce bir opera, tiyatro veya bale izlediniz mi? - Sahne sanatlarını izlerken nelere dikkat edilmelidir? - Sizce sanat toplum için neden önemlidir?
Köprü Kurma	Öğrencilere sanatın salt bir eğlence aracı mı, yoksa bireysel ve toplumsal bir kazanım alanı mı olduğu sorusu yöneltilerek eleştirel düşünme süreci başlatılır. Antalya'da bulunan diğer sanat kurumları (örneğin Antalya Devlet Tiyatrosu, Antalya Senfoni Orkestrası) hakkında kısa bir sohbet yapılır. - Kültür merkezinin bölümleri (fuaye alanı, sahne, koltuk düzeni, orkestra çukuru, ışık ve ses düzeni) öğrencilere tanıtılır. - Görevlilerden destek alınarak opera ve balenin tarihçesi ile ülkemizdeki gelişimi hakkında kısa bilgi verilir.
Öğrenme Öğretme Uygulamaları	- Sanat eserinin izlenmesi sırasında uyulması gereken temel kurallar (sessizlik, telefon kullanmama, eserin akışını bozmama, uygun zamanlarda alkışlama) öğrencilerle gözden geçirilir. Öğrencilerin sanatın bir toplumsal saygı alanı olduğu fark etmeleri sağlanır. - Öğrenciler, program kapsamında belirlenmiş bir opera, bale veya tiyatro eserini izler. İzleme süresince öğrencilerin duygularını, dikkatlerini çeken sahneleri ve eserdeki değerleri (özgürlük, sevgi, adalet, emek, hoşgörü vb.) not etmeleri istenir.
Değerlendirme	Öğrencilerden şu sorular üzerinde düşünmeleri istenir: - Sahne tasarımı ve dekor size hangi duyguları hissettirdi? - Müzik ve dans, eserin anlamını nasıl güçlendirdi? - İzlediğiniz sahnelerde hangi evrensel değerler ön plana çıktı? - Bu sanat eseri, günümüz sorunlarına veya sizin hayatınıza nasıl bir mesaj veriyor?
Kapanış	Öğrencilere “Bugün sahne sanatlarından hayatınıza taşımak istediğiniz değer nedir?” ve “Sanat, size hangi duyguyu yeniden düşündürdü?” soruları yöneltilerek öğrencilerden duygu ve düşüncelerini sanat günlüğü şeklinde yazmaları istenir.

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

OYUN TEMELLİ ETKİNLİK PLANLARI

YAZARLAR

Amil TAŞDEMİR

Arzu SALBAŞ

Aysel ULUSOY

Betül SÜREK

Çiğdem KAYA

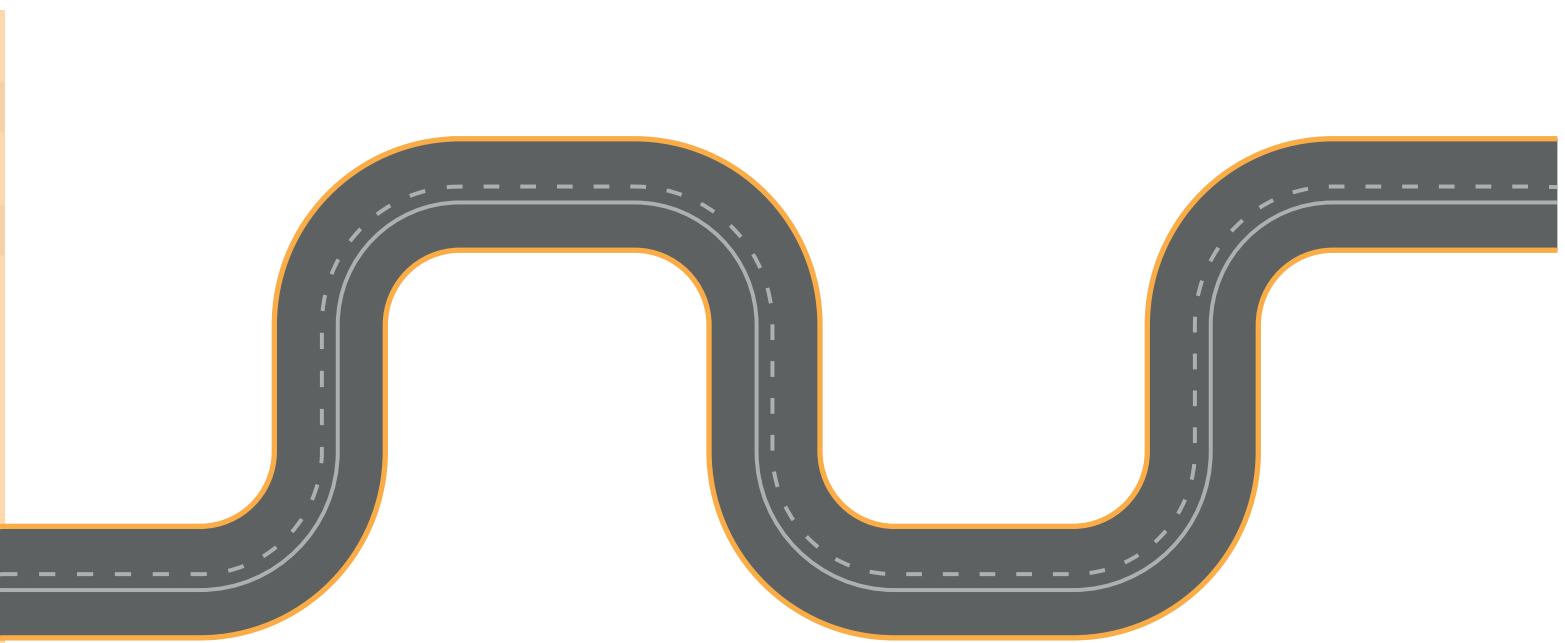
Havva KİRAZ

Kamil YEŞİLOVA

Latife Nur CANAN

Sibel METİN

Tuba Nur EROL

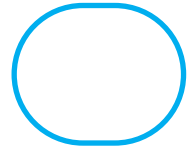
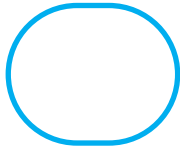
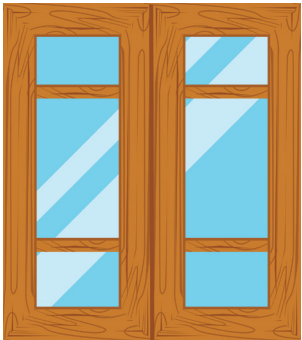
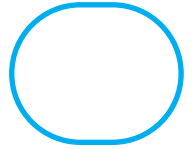
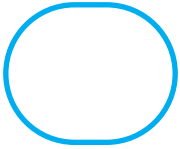
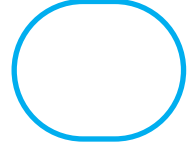
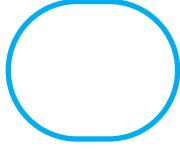
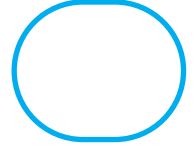
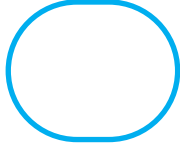

OKUL ÖNCESİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Okul Öncesi Eğitimi
Sınıf	Okul Öncesi (60-72 Ay)
Okul Dışı Öğrenme Ortamı	Ankara Resim ve Heykel Müzesi
Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri	SNAB.2. Sanat eseri inceleyebilme a. Sanat eserine odaklanır. b. Sanat eserinde gördüklerini söyler. c. Yer aldığı drama etkinliğinde geçen canlandırmalara ilişkin gözlemlerini ifade eder. g. Sanat eserine yönelik duygu ve düşüncelerini ifade eder. ğ. Sanat eseri hakkındaki duygu ve düşüncelerinin nedenlerini açıklar. SNAB.3. Sanat eserlerine ve sanatçılara değer verebilme c. Geleneksel ve evrensel sanat eserlerinin bulunduğu dijital ortam ve mekânları ziyaret eder. ç. Dijital veya gerçek sanat ortamlarında sergilenen geleneksel ve evrensel sanat eserlerini inceler.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	• “Müze nedir?” sorusu sorulur ve cevaplar dinlenir. Ardından müzelerin sanat eserlerini koruyan, sergileyen ve insanların onları tanımasını sağlayan özel mekânlar olduğu açıklanır. • Farklı tekniklerle hazırlanmış sanat eserleri (karakalem çizimler, manzara resimleri, portreler vb.) çocuklara gösterilerek resim türleri hakkında kısaca konuşulur. • Çocuklardan hangi tür eserleri müzede görebileceklerini tahmin etmeleri istenir. • Müze gezisinde dikkat etmeleri gereken temel kurallar (sessiz hareket etmek, eserlere dokunmamak, dikkatlice gözlem yapmak) açık ve anlaşılır şekilde açıklanır. • Gezi sırasında kullanılmak üzere “Tablodaki Saklanmış Nesneyi Bul” adlı (Ek 1) etkinlik sayfası hazırlanır ve çocuklara nasıl kullanacakları gösterilir.

Etkinlik Uygulama Aşaması	- Çocuklar müzedeki kurallara uyarak sergi alanını dikkatlice gözlemler; her bir eseri sakın bir şekilde incelemeleri için zaman tanınır. - Her çocuktan, ilgisini çeken bir tablo seçmesi istenir. - Çocukların seçtikleri eseri daha derinlemesine incelemeleri için şu tür sorular yöneltilir: “Bu eserde hangi renkleri görüyorsun?” “Sence bu eser nasıl bir duygu taşıyor?” “Bu tablo sence ne anlatıyor?” - Müzenin uygun bir noktasında kısa bir duraklama yapılır ve çocukların yaratıcı düşüncelerini desteklemek için seçtikleri tabloda yer alan karakterlere ilişkin “Bu tablodaki kişiler/hayvanlar konuşsaydı ne söylerdi?” sorusu sorulur. Cevapların ardından gezi kuralları açıklanır.
Etkinlik	- Öğretmen, tahtadan, mukavvadan, kartondan ya da çitalardan hazırlanmış; yalnızca dört kenarı bulunan, çocuk boyutunda büyük ve içi boş bir çerçeveyi sınıfa yerleştirir. Bu çerçeve etkinlik boyunca “canlı tablo alanı” olarak kullanılır. - Çocuklar 3–4 kişilik küçük gruplara ayrılır. - Her grup, müzede gördükleri tablolardan birini bedenleriyle canlandırmak üzere çerçevenin arkasına geçer. Çocuklar tablodaki kişilerin ya da nesnelerin duruşlarını grup olarak taklit eder. Diğer çocuklar bu “canlı tabloyu” izler. - İzleyici gruptaki çocuklara şu sorular yöneltilir: “Tabloda hangi renkleri görüyorsunuz?”, “Bu tablo sizce ne anlatıyor?”, “Bu kişiler ne hissediyor olabilir?”, “Renkler ve duruşlar size neyi hatırlatıyor?” - Etkinlik sonunda kısa bir değerlendirme sohbeti yapılır. Çocuklara “Bedeninle bir resmi canlandırmak sana ne hissettirdi?” sorusu yöneltilir. - Ardından her çocuğa “Tablodaki Saklanmış Nesneyi Bul” (Ek 1) etkinlik kâğıdı verilir. Önceden seçilmiş tablolara ait küçük ayrıntıları gösteren kartlar hazırlanır (örneğin bir el detayı, bir çiçek, bir kuş). - Çocuklar kartlardaki nesneleri inceler ve müzedeki eserlerin içinde bu ayrıntıları bulmaya çalışır. Nesneyi bulduklarında ilgili yeri göstererek “Kuş burada!” gibi ifadelerle paylaşır ve etkinlik kâğıtlarında ilgili bölümü işaretlerler.
Etkinlik Değerlendirme Aşaması (Müze Gezisi Sonrası)	- Çocuklara “Müzedeki en çok hangi eseri beğendin? Neden?” sorusu sorulur. - Her çocuk müzede gördüğü bir eseri seçer. “Bu resmi sen çizmiş olsaydın hangi renkleri kullanırdın? Nasıl çizerdin?” soruları sorulur. Çocuklar eserlerin istedikleri gibi resmini yapar. (Kullanılabilecek materyaller: pastel boya, sulu boya, renkli kâğıtlar, oyun hamurları veya kil) - Çocuklar çalışmalarını tamamladıktan sonra “Benim Müze Eserim” başlığıyla sınıf sergisi düzenlenir. Sergide her çocuk eserine verdiği ismi söyler ve eserinin ne anlattığını açıklar.

Ek 1

Tablodaki saklanmış nesneyi bul.

OKUL ÖNCESİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Okul Öncesi Eğitimi
Sınıf	Okul Öncesi (60-72 Ay)
Okul Dışı Öğrenme Ortamı	Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi / Ankara
Öğrenme Çıktıları ve Süreç Bileşenleri	FAB.1.Günlük yaşamında fene yönelik olaylara/olgulara ve durumlara yönelik bilimsel gözlem yapabilme c. Yakın çevresindeki canlı/cansız varlıklara yönelik elde ettiği verileri açıklar. FAB.2.Fene yönelik nesne, olayları/olguları benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırabilme a. Farklı dönemler boyunca gerçekleşen olayların değişkenlerini belirler. FAB.3. Günlük yaşamında fen olaylarına yönelik bilimsel gözleme dayalı tahminlerde bulunabilme ç. İnsan davranışlarının çevre üzerine etkileri hakkında tahminlerini ifade eder. d. Canlıların temel özellikleriyle ilgili bilgilerini test etmek için yeni gözlemler yapar. FAB.7. Günlük hayatındaki fene yönelik olaylar hakkında gözlemlerine dayalı basit düzeyde bilimsel çıkarımlar yapabilme c. Bitkilerin veya hayvanların hayat alanlarındaki değişikliklere verdikleri tepkilere yönelik çıkarımlarını söyler.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	- Çocuklara farklı canlılara (hayvan, bitki) ait fosil görselleri gösterilir. Çocuklardan bu görsellerin hangi hayvana veya bitkiye ait olabileceği konusunda tahmin yürütmeleri istenir. Ardından "Fosil, geçmişte yaşamış olan canlıların, yer kabuğu kayalarları içinde taşlaşmış kalıntıları veya izleridir." açıklamasını yapılır. - Çocuklarla birlikte, fosillerin nasıl oluştuğu ve neden önemli oldukları hakkında kısa bir sohbet edilir. - Çocuklara müzede hangi kurallara dikkat etmeleri gerektiği (sessiz olmak, dokunmamak, dikkatlice gözlem yapmak, sorular sormak vb.) açıklanır. - Gezide kullanılmak üzere Ek 1: "Bugün Yaşasaydı Nasıl Görünürdü?" adlı formu çocuk sayısı kadar çıktı alınarak hazırlanır. - Çocuklara formun nasıl kullanılacağı hakkında açıklama yapılır. (İskeletleri bulma, yanına işaret koyma, çizim yapma bölümleri tanıtılır.)

Etkinlik Uygulama Aşaması

- Çocuklar müzeyi gezerken iskelet ve fosil örnekleri inceler ve dikkatle gözlem yapar. Gezi sırasında çocukların inceleme yaptığı alanların ve müzenin bazı bölümlerin fotoğrafları çekilir.
- Çocuklardan formda yer alan iskeletleri müzede arayıp bulmaları ve gördüklerinin yanına bir işaret koymaları istenir.
- Her çocuk, elindeki formda yer alan iskelet görsellerini müzede bulduktan sonra işaretler.
- Çocuklara “Bu hayvanlar geçmişte yaşarken nasıl görünüyordu?” sorusunu yöneltir ve formda bulunan çizim bölümünü kullanarak resim yapmaları teşvik edilir. Çizimler bittikten sonra “Bu hayvan nasıl yürüdü?”, “Nasıl ses çıkarırdı?”, “İnsanlarla arkadaş olur muydu?”, “Uçabilir miydi ya da yüzebilir miydi?” gibi yönlendirici sorular sorulur. Soruların cevapları dinlenir.
- Çocuklar çizdikleri hayvana bir isim verir ve bu hayvan hakkında bilgi verirler. “Ne yer? Ne yapmayı sever? Nerede yaşamıştır? Ne yapmak ister?” gibi sorular sorularak sohbet edilir.
- Müze gezisi sırasında çekilen fotoğraflar sınıf panosunda “Zaman Yolcuları: Fosillerin İzinde” başlığıyla sergilenir.
- Son olarak çocuklara şu sorular yöneltir:

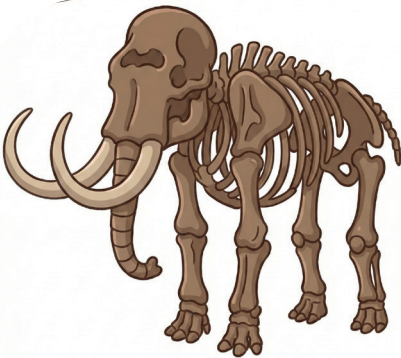
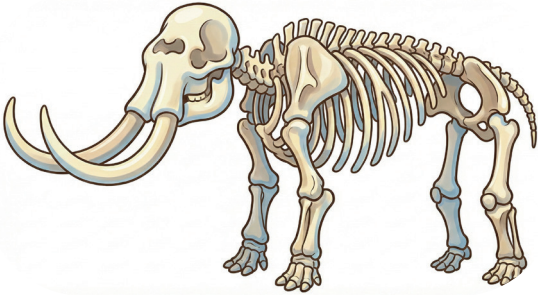
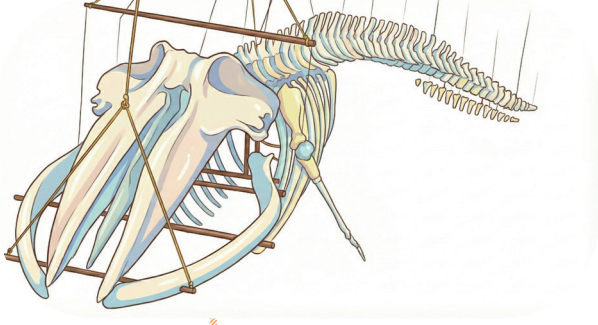
Müzede seni en çok etkileyen şey neydi?

Gerçek bir fosil görmek ne hissettirdi?

Eğer geçmişe gidebilseydin, hangi hayvanı görmek isterdin?

Ek 1

Bugün Yaşasaydı Nasıl Görünürdü?

İLKOKUL MATEMATİK DERSİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Matematik
Sınıf	3. Sınıf
Oyun Temelli Yöntem	Müzedede Tek - Çift Sayılar Etkinliği / Adana Arkeoloji Müzesi
Öğrenme Çıktıları	MAT.3.1.5. Sayıları tek-çift olarak sınıflandırabilme Sayıları tek-çift ilişkisine göre belirler. Sayıları tek-çift olma durumlarına göre ayırt eder. Sayıları tek-çift olma durumlarına göre tasnif eder. Sayıları tek-çift sayı olarak ifade eder.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	- Her öğrenci için Ek 1'de verilen "Müzedede Tek-Çift Sayılar Etkinliği" etkinliğinin çıktısı alınır. - Müzedede bilgi toplanılması istenen eserin Ek 2 ve Ek 3'te verilen görselleri işaretlenen yerlerden kesilerek parçalara ayrılır.
Etkinlik Uygulama Aşaması	- Kesilen parçalarda yazan sayıların tek veya çift olmasına göre sınıfın iki gruba ayrılması sağlanır. - Öğretmen, gruplardaki öğrencilerin kâğıt parçalarının sayı yazmayan yüzündeki görsellerini birleştirerek müzedede bilgi toplamasını istediği eserin görselini oluşturmalarını sağlar. - Her grup müze içinde dolaşırken verilen zaman diliminde görselini oluşturdukları nesneyi bulmaya çalışır. - Müze gezisi sırasında her öğrenci bulması gereken nesneyle ilgili bilgi toplayarak not eder.

Ek 1

Müze Tek - Çift Sayılar Etkinliği

Adı Soyadı:

Müze Adı:

Tarih: / /

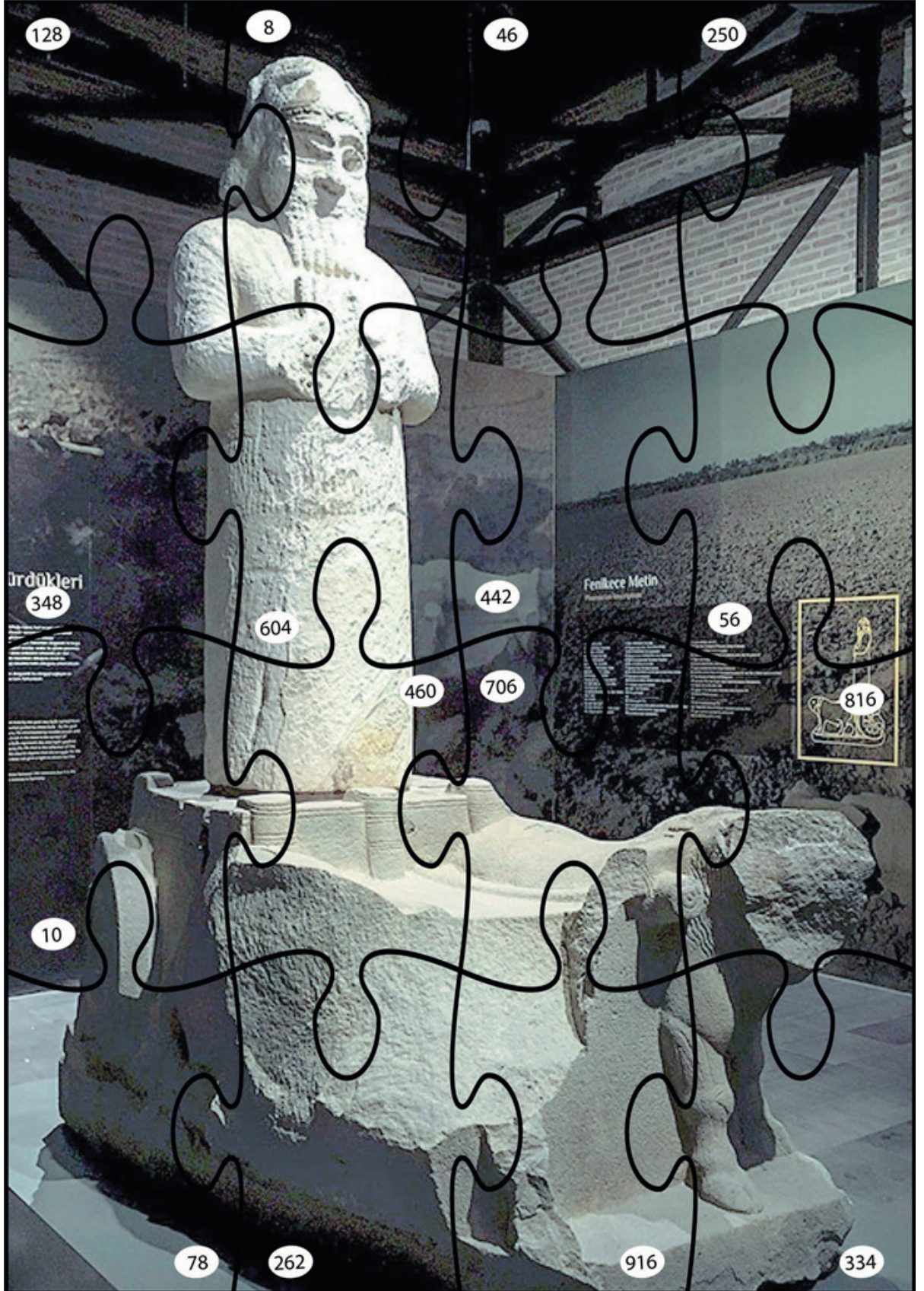
Uygulama Adımları:

1. Kutudan bir tane kâğıt alınız.
2. Üzerinde tek sayı yazan parçaları alanlar ile çift sayı yazanları alanlar olarak iki gruba ayırınız.
3. Görsel parçalarını grup arkadaşlarınızla birleştirerek müzede bulunan eserin görselini oluşturunuz.
4. Görselini tamamladığınız eseri müzede bulunuz.
5. Bulduğunuz eserle ilgi bilgileri aşağıdaki alana not ediniz.

Ek 2

Ek 3

İLKOKUL MATEMATİK DERSİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Matematik
Sınıf	4. Sınıf
Oyun Temelli Yöntem	Kesir Dedektifi Müzede / Sakarya Müzesi
Öğrenme Çıktıları	MAT.4.1.6. Basit, bileşik ve tam sayılı kesirleri kullanmak için matematiksel temsillerden yararlanabilme a) Basit, bileşik ve tam sayılı kesirlerin temsillerini tanır. b) Günlük yaşam durumuna uygun basit, bileşik ve tam sayılı kesir temsillerini belirler. c) Belirlediği basit, bileşik ve tam sayılı kesirlerin temsillerini kullanır.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	- Öğretmen Ek 1'de yer alan "Kesir Dedektifi Müzede" sorularını keserek bir kutuya yerleştirir (Cevap anahtarı Ek 3'te verilmiştir). - Ek 2'de verilen "Kesir Dedektifi Rozeti" kâğıdının çıktısını öğrenci sayısı kadar alır. - Öğretmen öğrencileri 2 kişilik gruplara ayırır.
Etkinlik Uygulama Aşaması	- Öğrenciler, öğretmen rehberliğinde müzeyi tanıtıcı bir gezinti yapar. - Öğrenciler, müze gezisi öncesi sınıflarında belirlenen sayıya göre oluşturulan gruplarda yerlerini alır. - Öğretmen "Kesir Dedektifi Müzede" oyunu ile ilgili bilgilendirme yapar. - Her grubun kutudan bir soru çekmesini sağlar. - Öğretmenin "Başla" komutuyla 10 dakikalık süre başlar ve öğrenciler soruların cevapları için kesir avına çıkar. - Öğretmen, süre bitiminde tüm grupları müzenin belirlenen bölümünde toplar ve cevapları hep birlikte değerlendirirler. - Öğretmen, cevapları doğru bir şekilde bulan grup öğrencilerine "Kesir Dedektifi Rozeti" verir.

Ek 1

2. katta Atatürk'e ait özel eşyaların sergilendiği vitrinleri bulunuz. Bu eşyaların sergilendiği vitrinler tüm vitrinlerin kaçta kaçındır, hesaplayınız.

Fotoğraftaki alana gidiniz. Alanda sergilenen mezar stellerinin (mezar taşı) kaçta kaçında hayvan figürü bulunmaktadır, hesaplayınız.

Fotoğraftaki alana gidiniz. Alanda sergilenen mezar stellerinin kaçta kaçında insan figürü bulunmaktadır, hesaplayınız.

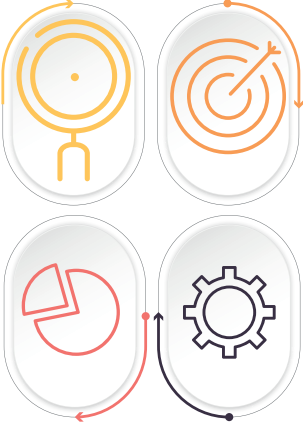
1. katta paraların sergilendiği vitrinleri bulunuz. Vitrinlerin kaçta kaçında paralar sergilenmektedir, hesaplayınız.

Mühürlerin sergilendiği vitrini bulunuz. Mühürlerin kaçta kaç küçük mühürdür, hesaplayınız.

1. katta paraların sergilendiği vitrinleri bulunuz. Vitrinlerin kaçta kaçında altın para sergilenmektedir, hesaplayınız.

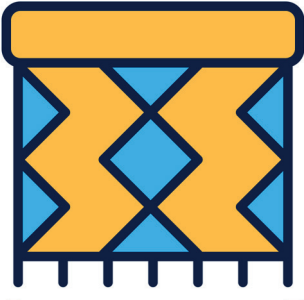
İç bahçede bulunan bilgi levhalarının kaçta kaç Geyve'den getirilmiştir, hesaplayınız.

Görseldeki heykel 1. kattadır. Heykeli bulunuz. Heykelin sergilendiği alandaki tüm heykelleri sayınız. Görseldeki heykel tüm heykellerin kaçta kaçıdır, hesaplayınız.

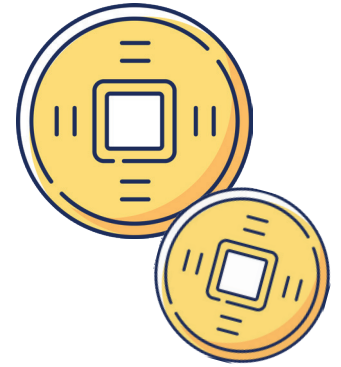
Fotoğraftaki alana gidiniz. Alanda sergilenen mezar stellerinin kaçta kaçında insan figürü bulunmaktadır, hesaplayınız.

2. katta bulunan bez dokuma eserlerinin sergilendiği vitrinleri bulunuz. Bu vitrinler kattaki tüm vitrinlerin kaçta kaçıdır, hesaplayınız.

Mühürlerin sergilendiği vitrini bulunuz. Mühürlerin kaçta kaçı kare şeklindedir, hesaplayınız.

1.katta paraların sergilendiği vitrinleri bulunuz. Kattaki vitrinlerin kaçta kaçında delikli paralar sergilenmektedir, hesaplayınız.

Bahçede bulunan mezar stellerinin kaçta kaç Taraklı'dan getirilmiştir, hesaplayınız.

Bahçede bulunan mezar stellerinin kaçta kaç Pamukova'dan çıkarılmıştır, hesaplayınız.

Aydınlatmanın tarihi vitrininde sergilenen eserlerin kaçta kaç şamdandır, hesaplayınız.

Aydınlatmanın tarihi vitrininde sergilenen eserlerin kaçta kaç gaz lambasıdır, hesaplayınız.

Mühürlerin sergilendiği vitrini bulunuz. Mühürlerin kaçta kaç büyük mührüdür, hesaplayınız.

2. katta kıyafetlerin sergilendiği vitrinleri bulunuz. Bu vitrinler kattaki tüm vitrinlerin kaçta kaçtır, hesaplayınız.

Mühürlerin sergilendiği vitrini bulunuz. Mühürlerin kaçta kaç dikdörtgen şeklindedir, hesaplayınız.

Mühürlerin sergilendiği vitrini bulunuz. Mühürlerin kaçta kaç daire şeklindedir, hesaplayınız.

Ek 2

ORTAOKUL SOSYAL BİLGİLER DERSİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Sosyal Bilgiler
Sınıf	5. Sınıf
Oyun Temelli Yöntem	Müzedede Altı Şapka / Trabzon Şehir Müzesi
Öğrenme Çıktıları	SB.5.3.1. Yaşadığı ildeki ortak miras öğelerine ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme a) Yaşadığı ildeki somut ve somut olmayan kültürel miras öğelerinden hareketle ortak mirasın önemi hakkında çıkarım yapar. b) Yapılan çıkarımlardan hareketle ortak mirasın önemini açıklayan bir ürün oluşturur. c) Ortak mirasın önemi hakkında çıkarımlarına dayalı olarak oluşturduğu ürünü paylaşır.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	- Öğretmen öğrencilere “somut ve somut olmayan kültürel miras” ile ilgili örnekler verilir. - Öğrenciler “Ortak miras nedir?” sorusu üzerinden kısa bir beyin fırtınası yapar. - Gruplara ayrılan öğrencilere Trabzon Şehir Müzesi’ne yapacakları gezi sırasında gözlem yapacakları miras öğelerini kaydetmek üzere Ek 1’in, etkinlik sonrası değerlendirme yapmak için Ek 2’nin çıktısı alınır.
Etkinlik Uygulama Aşaması	- Öğretmen Ek 1’i öğrencilere dağıtır. - Öğretmen sınıfı en fazla 6 kişilik gruplara ayırır. - Gruplardan müze gezisi sırasında Ek 1’ de gösterilen tabloyu doldurmaları ve ardından doldurdıkları tablodan en az bir somut ve bir somut olmayan kültürel miras ögesi seçmeleri istenir. - Öğretmen Ek 2’yi öğrencilere dağıtır. - Öğretmen her gruptan, seçtikleri miras ögesini “Altı Şapka Düşünme Tekniği”ni kullanarak farklı bakış açılarıyla değerlendirmelerini ister. - Her grup sırayla seçtikleri kültürel miras ögesiyle ilgili olarak altı şapka tekniğine göre yazdıkları cümleleri okur ve ardından “Bil Bakalım Bu Nedir?” sorusunu diğer gruplara sorar. - Dinleyici gruplar, aktarılan bilgiler ışığında ilgili miras ögesini tahmin etmeye çalışır.

Etkinlik
Sonrası

- Ek 3'ün çıktısı alınır ve öğrencilere dağıtılır.
- Öğretmen, öğrencilerin sınıfta “Kültürel Gezi Gözlem Değerlendirme Formu”nu doldurmalarını sağlar.

ÖRNEK

SEÇTİĞİM ESER	SÜMELA MANASTIRI
Beyaz Şapka: (Tarafsızdır, bilimsel ve net bilgiler verir) Miras ögesinin tarihi, özellikleri ve mevcut durumu hakkında bilgi toplar.	Eser Trabzon'un Maçka ilçesinde, Karadağ'ın yama-cında yer alan tarihi bir Rum Ortodoks manastırıdır. 4. yüzyılda inşa edilmiştir. Deniz seviyesinden yaklaşık 1.200 metre yükseklikte bulunur. Günümüzde turistik ve kültürel amaçla ziyaret edilmektedir.
Kırmızı Şapka: (Olaylara duygusal bakış açısıyla yaklaşır) Bu miras ögesi hakkında hissettiklerini, toplumun bu esere karşı duygularını tartışır.	Eseri görünce çok etkilenir. Yüksek kayalıkların içine oyulmuş olması bana büyüleyici ve gizemli gelir. Bu yapının yüzyıllardır ayakta kalması gurur vericidir. Ormanının içindeki sessizliği ve manzarası huzur verici bir ortam sunar.
Siyah Şapka: (Karamsardır, olumsuz yönler odaklanır) Bu mirasın korunmaması durumunda yaşanabilecek olumsuzlukları ve riskleri değerlendirir.	Ulaşım bazı ziyaretçiler için zor oldur çünkü yol sarp ve diktir. Restorasyon ve koruma çalışmaları maliyetli ve teknolojik olarak zordur.
Sarı Şapka: (Faydalı ve olumlu düşünme ile ilgilidir) Miras ögesinin toplumsal ve kültürel faydalarını ve değerini vurgular.	Türkiye'nin önemli kültürel miraslarından biridir. Turizme katkı sağlar. Hem yerli hem de yabancı ziyaretçilerin ilgisini çeker. Trabzon'un tanıtımına büyük katkı sunar.
Yeşil Şapka: (Geleceğe yönelik fikir üretmeye önem verir.) Mirasın korunması ve yaşatılması için yaratıcı fikirler ve çözümler üretir.	Zorlu olan ulaşımı kolaylaştırmak için doğaya uyumlu teleferik sistemi veya yürüyen merdiven gibi çözümler geliştirilebilir. Hasar görmüş fresklerin ve kapalı alanların sanal gerçeklik veya artırılmış gerçeklik uygulamalarıyla sanal olarak sergilenmesi sağlanabilir.
Mavi Şapka: (Olayları özetleyici, birleştirici ve toparlayıcıdır.) Grup, tartışmayı nasıl yürüteceğini planlar ve sonuçları toparlayarak ortak mirasın önemini formüle eder.	Yapı, yalnızca dini bir miras olarak değil tarih, sanat, kültür ve doğa etkileşimini bir arada incelememizi gerektiren çok yönlü bir olgudur. Bu nedenle süreci yönetirken, manastırın tarihsel önemini, mimari özelliklerini ve kültürel miras statüsünü koruma odaklı bir plan çerçevesinde ele almak gerekmektedir.
BİL BAKALIM BU NEDİR?	

Ek 1

Grup Adı:

Ziyaret Edilen Müze:

Tarih:/...../.....

Eser Adı	Somut Kültürel Miras	Somut Olmayan Kültürel Miras

Ek 2

SEÇTİĞİM ESER	SÜMELA MANASTIRI
Beyaz Şapka: (Tarafsızdır, bilimsel ve net bilgiler verir) Miras ögesinin tarihi, özellikleri ve mevcut durumu hakkında bilgi toplar.	
Kırmızı Şapka: (Olaylara duygusal bakış açısıyla yaklaşır) Bu miras ögesi hakkında hissettiklerini, toplumun bu esere karşı duygularını tartışır.	
Siyah Şapka: (Karamsardır, olumsuz yönler odaklanır) Bu mirasın korunmaması durumunda yaşanabilecek olumsuzlukları ve riskleri değerlendirir.	
Sarı Şapka: (Faydalı ve olumlu düşünme ile ilgilidir) Miras ögesinin toplumsal ve kültürel faydalarını ve değerini vurgular.	
Yeşil Şapka: (Geleceğe yönelik fikir üretmeye önem verir.) Mirasın korunması ve yaşatılması için yaratıcı fikirler ve çözümler üretir.	
Mavi Şapka: Olayları özetleyici, birleştirici ve toparlayıcıdır.) Grup, tartışmayı nasıl yürüteceğini planlar ve sonuçları toparlayarak ortak mirasın önemini formüle eder.	
BİL BAKALIM BU NEDİR?	

Ek 3

KÜLTÜREL GEZİ GÖZLEM DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrenci Adı:

Ziyaret Edilen Müze:

Tarih: / /

1. Gözlem: Somut Kültürel Miras

Gözlemlediğiniz
eser/obje adıBu eserin yapıldığı
dönemEserin hangi amaçla
kullanıldığını düşün-
üyorsunuz?Sizce bu eser neden
korunmalı?

2. Gözlem: Somut Olmayan Kültürel Miras

Gözlemlediğiniz ge-
lenek/sözlü anlatım/
müzikNe zaman veya nere-
de uygulanır?Bu kültürel değer
toplum için önemi
nedir?

3. Ortak Miras Yorumunuz

Trabzon'da gördüğü-
nüz bu miras öğeleri
neden "ortak miras"
sayılır?Bu değerleri koru-
mak için neler yapı-
labilir?

ORTAOKUL TÜRKÇE DERSİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Türkçe
Sınıf	5. Sınıf
Oyun Temelli Yöntem	Müzedede Hayal Atölyesi / Ankara MEB 75.Yıl Cumhuriyet Eğitim Müzesi
Öğrenme Çıktıları	Konuşma T.K.5.1. Konuşma sürecini yönetebilme T.K.5.7. Yaratıcı konuşma yapabilme T.K.5.8. Hazırlıksız konuşma yapabilme T.K.5.21. Konuşmasında düşüncüyü geliştirme yollarını kullanabilme T.K.5.23. Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme T.K.5.26. Konuşma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme Yazma T.Y.5.1. Yazma sürecini yönetebilme T.Y.5.3. Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme T.Y.5.7. Yaratıcı yazı yazabilme T.Y.5.17. Yazısında düşüncüyü geliştirme yollarını kullanabilme T.Y.5.19. Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme T.Y.5.22. Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	- Öğretmen, öğrencilere etkinliğin amacı ve süreci hakkında ön bilgilendirme yapar, müzede uyulması gereken kuralları açıklar. - Yazı türleri konusunda kısa bir hatırlatma yaparak gazete haberi, slogan, reklam, şarkı ve bilmece türlerinin temel özelliklerini örneklerle açıklar. - Öğretmen grupların etkinlik boyunca iş birliği içinde çalışmalarını, gözlem yapmaları ve özgün fikirler üretmeleri gerektiğini vurgular. - Etkinlik için sınıf ortamında öğrencilerle bir ısınma etkinliği gerçekleştirir (örneğin nesneye bak, cümle kur oyunu ya da kısa bir ritim etkinliği) ve öğrencilerin dikkatini müze teması üzerine çeker. - Etkinliklerde kullanılacak araç gereçler (pastel boya, 5 adet 50*70 beyaz resim kâğıdı, boya kalemli) temin edilir.

Etkinlik Uygulama Aşaması

- Öğretmen müzenin uygun bir bölümünde öğrencilerle çember oluşturur. Öğrencilere sırayla 1, 2, 3, 4 ve 5 numaralarını tanımlar. Aynı numaraya sahip öğrencilerden oluşan beş grup kurulur.
- Öğretmen her gruba aşağıdaki yazı türlerinden birini verir.
 - ✓ Gazete haberi yazma
 - ✓ Slogan oluşturma
 - ✓ Reklam hazırlama
 - ✓ Şarkı yazma
 - ✓ Bilmece oluşturma
- Tüm gruplar öğretmen rehberliğinde müzeyi gezer. Gruplara 50*70 ölçülerinde resim kâğıdı ve farklı renklerden oluşan pastel boya ya da boya kalemleri verilir. Her grup seçtikleri objelerin özelliklerini, tarihî, biçimsel detaylarını ve dikkat çekici yönlerini inceler ve sonra öğrenciler müze içinde belirlenen çalışma alanlarına geçerek belirtilen grup görevlerini yerine getirir.

Gazete Haberi Grubu:

Bu gruptan, müzede dikkatlerini çeken bir eseri seçmeleri ve bu eserle ilgili haber değeri taşıyan bir metin oluşturmaları, haberde olay, yer, zaman, neden ve sonuç unsurlarını içeren bir yapı kurmaları, gazetelerine özgün bir isim vermeleri ve haberlerine dikkat çekici bir manşet (başlık) oluşturmaları istenir.

Slogan Grubu:

Bu grup, müzeyi gezip gözlemledikten sonra müzelerin önemini, kültürel mirasın korunmasını veya öğrenme sürecini yansıtan etkileyici bir slogan üretir. Slogan kısa, anlamlı ve etkileyici olmalıdır.

Reklam Grubu:

Öğrenciler müzede ilgilerini çeken bir eseri seçerek onun tanıtımını yapacak bir reklam metni tasarlar. Eserin özelliklerini öne çıkaran özgün bir dil kullanmaları, eseri satın alınabilir bir değer gibi değil kültürel bir miras olarak tanıtmaları önemle vurgulanır.

Şarkı Grubu:

Bu grup, müzeyi gezip deneyimledikten sonra müzeler temasıyla özgün bir şarkı sözü yazar. Şarkı sözlerinde duygusal, öğretici ya da eğlenceli bir üslup kullanılabilir. Grup, hazırladığı şarkıyı etkinliğin sonunda seslendirir.

Bilmece Grubu:

Bu gruptan, müzede sergilenen beş farklı nesneyi seçmeleri ve her biri için cevabı o nesne olacak şekilde bilmece metinleri oluşturmaları istenir. Bilmecelerde ipucu verici ama doğrudan açıklayıcı olmayan ifadeler kullanmaları beklenir.

- Öğretmen, etkinlik boyunca grupları dolaşarak süreci izler ve şu konularda rehberlik eder.
 - ▶ Gözlemler yazıya nasıl dönüştürülür?
 - ▶ Türün özelliklerine uygunluk sağlanıyor mu?
 - ▶ Grup içinde görev paylaşımı dengeli mi?
- Etkinlik sonunda her grup çalışmasını sunar.
 - ▶ Gazete grubu haberini okur.
 - ▶ Slogan grubu sloganını seslendirir.
 - ▶ Reklam grubu tanıtımını yapar.
 - ▶ Şarkı grubu şarkısını söyler.
 - ▶ Bilmece grubu bilmecelerini sınıfa sorar.
- Etkinlik sonunda öğretmen ve öğrenciler; çalışmalarını gözlem ve içerik zenginliği, yazı türüne uygunluk, dil ve anlatım bütünlüğü, grup içi iş birliği, özgünlük ve sunum becerisi ölçütleri doğrultusunda ortak bir değerlendirme sürecinden geçirirler.

ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ DERSİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Fen Bilimleri
Sınıf	5. Sınıf
Oyun Temelli Yöntem	Müzedede Oryantiring / Konya MEB İl Eğitim Tarihî Müzesi
Öğrenme Çıktıları	FB.5.3.1.1. Bitki ve hayvan hücrelerini temel kısımları ve özellikleri açısından karşılaştırabilme a) Bitki ve hayvan hücrelerinin özelliklerini belirler. b) Bitki ve hayvan hücrelerinin benzer özelliklerini listeler. c) Bitki ve hayvan hücrelerinin farklı özelliklerini listeler.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	- Öğretmen, müze gezisi öncesinde öğrencilere oryantiringin ne olduğu hakkında bilgi verir. Oryantiring, bir harita ve yön bulma kuralları kullanılarak belirli noktaları keşfetme ve görevleri tamamlama etkinliğidir. Haritanın nasıl okunacağı ve kullanılacağı hakkında açıklamalar yapar, öğrencilerin müze içinde hangi noktaları bulacakları ve görevleri nasıl yerine getirecekleri anlatılır. - Öğrenciler üç veya dört kişilik gruplara ayrılır, her grup birlikte çalışarak görevleri tamamlamaya hazırlanır. - Öğretmen, Ek 1'deki "Müze Haritası"nı her öğrenci grubuna dağıtır ve harita üzerindeki işaretleri anlamları için kısa bir rehberlik eder. - Her bir işaretli alan, bir istasyon olarak belirlenir ve öğrencilere yönelik görevlerin uygulanacağı nokta olarak hazırlanır. - Öğretmen, Ek 2'deki "İstasyon Görev Kartları"ndan ilk soruyu, harita üzerinde 1. istasyon olarak belirlenen alana yapıştırır. - Aynı işlem sonraki sorular için sırayla diğer istasyonlarda tekrarlanır, her soru ilgili istasyon noktasına doğru ve görünür şekilde yerleştirilir. - Bu hazırlık, öğrencilerin etkinlik sırasında harita ve istasyon kartlarını kullanarak görevleri eksiksiz ve doğru sırayla tamamlamalarını sağlamak amacıyla yapılır. - Öğretmen, her öğrenci grubuna Ek 3'teki "Şifre Kartı"nı dağıtır. Bu kartlar oryantiring sırasında tamamlamaları gereken görevleri ve bulmacaları içerir.

	Etkinlik boyunca öğrenciler harita ve şifre kartını kullanarak müzenin farklı noktalarını keşfeder, gözlemlerini kaydeder ve görevlerini tamamlar.
Etkinlik Uygulama Aşaması	- Öğrencilere gerekli bilgilendirme yapıldıktan sonra müzede oryanti-ring oyunu başlatılır. Bu süreçte süreölçer (kronometre) ile grupların müze parkurunu tamamlama süreleri kaydedilir. - En kısa sürede parkuru tamamlayıp şifreyi bulan gruba sembolik ödül olarak rozet verilir. - Oyun sonrasında öğrencilere buldukları şifreyi daha önce bilip bilmedikleri sorulur. Bu süreçte soru cevap yaptıktan sonra hücre hakkında bilgi verilir. - Hücrenin mikroskop ile incelendiği bilgisi verilir. - Öğrenciler müzedeki mikroskopları bulmaları için yönlendirilir. - Öğrenciler mikroskobu bulduktan sonra onlara mikroskobun tarihçesi hakkında kısa bilgi verilir. - Basit malzemeler (pet şişe, bant, cam boncuk gibi) kullanılarak mikroskop tasarlanır ve soğan zarı incelenir. Soğan zarı hücresi normal mikroskopla da incelenir. İki görüntü karşılaştırılarak tasarlanan mikroskobun işlevinin farkına varılır. İki mikroskoptaki görüntü karşılaştırılır. - Müzedeki tasarlanmış sınıf ortamında hücre ve organelleri hakkında bilgiler verilir. Projeksiyondan konu ile ilgili görseller yansıtılarak sunum yapılır. Bitki ve hayvan hücreleri hakkında bilgiler verilir. - Etkinliklerin sonunda Ek 4'teki "Öz Değerlendirme Formu" ve Ek 5'teki "Grup Değerlendirme" formları dağıtılır.

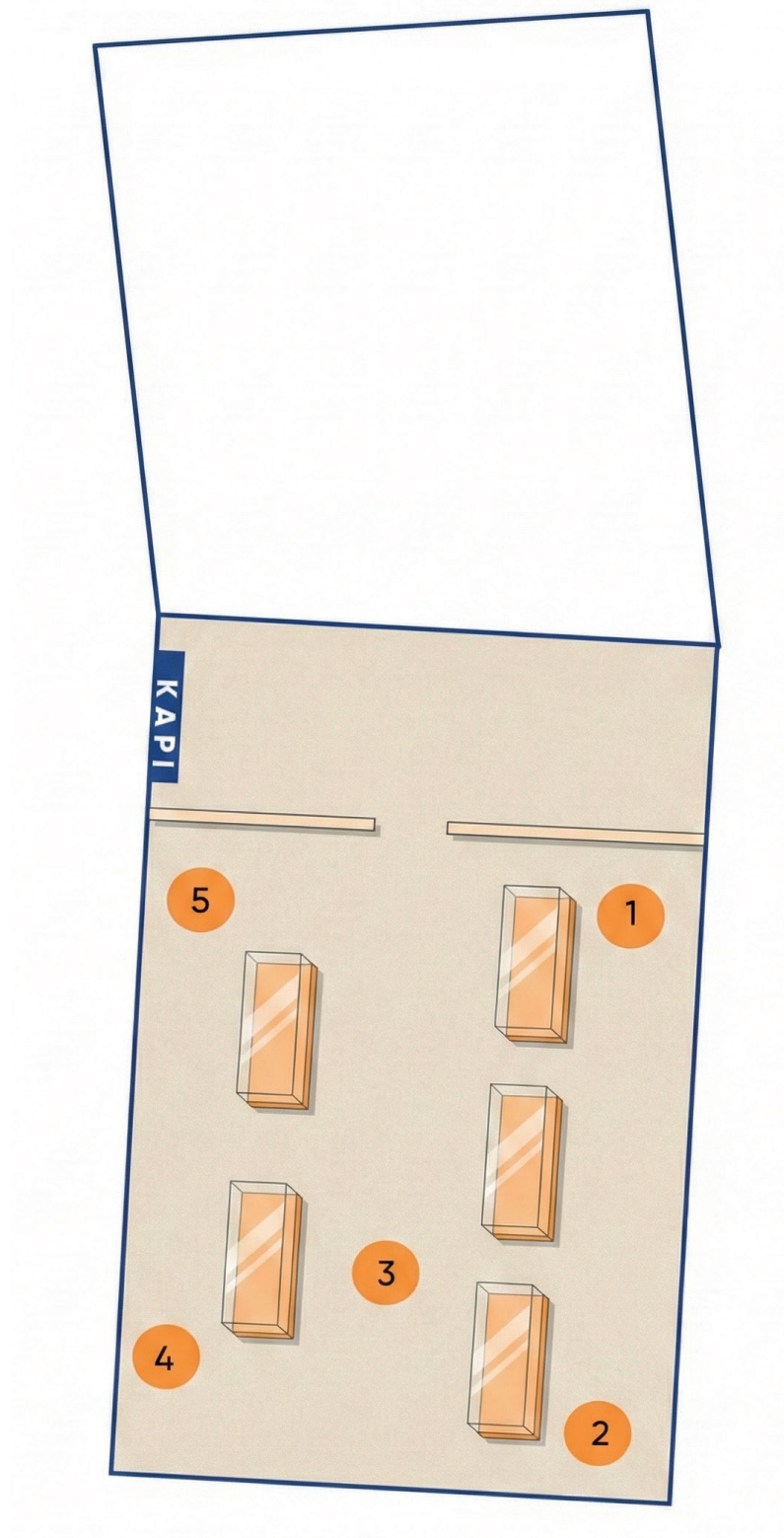

Ek 1

Basit Makinelerin Peşinde

Müze de bulunan istasyonlar harita üzerinde verilmiştir.

Müze Haritası

Ek 2

İstasyonlardaki Görev Kartlarındaki Sorular

1. İstasyon

Küçük cisimleri daha büyük ve net görmek için hangi araç gereç kullanılır?

2. İstasyon

Kedi, köpek, kuş hangi canlı grubundadır?

3. İstasyon

"Tahta, masa, taş cansız varlıklara örnek iken ağaç, kedi ve böcek varlıklara örnektir." ifadesini tamamlayan kelime nedir?

4. İstasyon

Resimdeki canlının ismi nedir?

5. İstasyon

Bu istasyonun etrafında canlılara ait maketler bulunmaktadır. Bu maket hayvan maketi değildir. Hangi canlıya ait bir makettir?

Ek 3

Şifre Kartı

2. istasyon cevabındaki boyalı harf	1. istasyon cevabındaki boyalı harf	3. istasyon cevabındaki boyalı harf	4. istasyon cevabındaki boyalı harf	5. istasyon cevabındaki boyalı harf

Şifre Kartı

2. istasyon cevabındaki boyalı harf	1. istasyon cevabındaki boyalı harf	3. istasyon cevabındaki boyalı harf	4. istasyon cevabındaki boyalı harf	5. istasyon cevabındaki boyalı harf

Şifre Kartı

2. istasyon cevabındaki boyalı harf	1. istasyon cevabındaki boyalı harf	3. istasyon cevabındaki boyalı harf	4. istasyon cevabındaki boyalı harf	5. istasyon cevabındaki boyalı harf

Ek 4

Öz Değerlendirme Formu

Öğrencinin;

Adı Soyadı:

Numarası:

Bu form kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kendinizi doğru şekilde yansıtan kutuları "x" ile işaretleyiniz.

	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
Müzedede gördüğüm araç gereçler ilgimi çekti.			
Etkinliğe aktif olarak katıldım.			
Takım arkadaşlarımla iş birliği yaptım.			
Görevleri zamanında tamamladım.			
Müzedeki ipuçlarını dikkatli inceledim.			
Haritayı doğru kullanabildim.			
Müzedeki objeler hakkında yeni bilgiler öğrendim.			
Etkinlikten keyif aldım.			
Müze ortamında öğrenmek hoşuma gitti.			
Bir sonraki müze etkinliğine katılmak isterim.			

ORTAOKUL TÜRKÇE DERSİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Türkçe
Sınıf	6. Sınıf
Oyun Temelli Yöntem	İletişimle Tarihi Keşfet / Ankara PTT Pul Müzesi
Öğrenme Çıktıları	T.O.6.2. Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme c) Metnin tür özellikleri ve içeriğinden hareketle okuma hızı ve duraklamaları, anlamı yansıtacak biçimde düzenleyerek metni sessiz okur. T.O.6.4. Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme a) Okuyacağı metnin başlık, görsel ve/veya belirli bir bölümünden hareketle içerikle ilgili ipuçlarını belirleyip ön bilgileriyle ilişkilendirir. b) Metnin içeriği veya sonraki bölümleriyle ilgili mantıklı tahminde bulunur. c) Tahmininin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır. T.O.6.6. Metnin yüzey anlamını belirleyebilme b) Metinde doğrudan verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirler. T.O.6.16. Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme a) Metnin içeriğini yansıtan anahtar kelimeleri belirler. b) Anahtar kelimelerin metinle ilişkisini ortaya koyar. T.K.6.7. Yaratıcı konuşma yapabilme a) Konuşmasında tema, karakter ve olay örgülerini farklı açılardan ele alır. b) Deneyim ve gözlemlerini hayal gücüyle birleştirerek konuşmasını zenginleştirir. ç) Özgün çözüm, karakter ve diyaloglar üretir. T.Y.6.1. Yazma sürecini yönetebilme a) Amaç, bağlam ve olanaklarını analiz ederek yazma konusunu, hedef kitlesini, dijital de dâhil yazma aracı ve ortamını belirler. b) Yazılı etkileşiminde yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun selam ve hitap ifadelerini kullanır. c) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde içerik ve süreçle ilgili gerekli seçim ve düzenlemeleri yapar. T.Y.6.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme a) Yazım kurallarını uygular. b) Noktalama işaretlerini uygun biçimde kullanır.

	T.Y.6.22. Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme c) Yazılarından oluşan ürün ve seçki dosyası (sözlük, günlük, anı, gezi, şiir, alıntılar seçkisi, atasözü ve deyim vb.) oluşturur.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	• Öğretmen öğrencilere müzede pul, mektup, telefon, telgraf gibi nesnelerle karşılaşacaklarını söyler. • Bu nesnelerden pul ve telgrafla ilgili bilgilendirme yapar. • Öğretmen öğrencilerden mektup yazmak için yanlarında kâğıt bulundurmalarını ister.
Etkinlik Uygulama Aşaması	• Öğretmen öğrencileri "İstiklal Harbinde PTT" bölümüne götürür. • Öğrencilere telgrafı gösterir, telgraf ve başlıktan hareketle öğrencilerden duvardaki metnin içeriğini tahmin etmelerini ister. • Öğrencilerden metnin içeriği veya sonraki bölümleriyle ilgili mantıklı tahminde bulunmalarını ister. • Öğrenciler metni sessiz okur. • Öğrenciler metni okuduktan sonra tahminlerinin doğruluğunu kontrol edip yargıya ulaşır. • Öğrenciler metindeki anahtar kelimeleri ve anahtar kelimelerin metinle ilişkisini ortaya koyar. • Öğretmen öğrencilerden metinde doğrudan verilen bilgileri (iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirlemelerini ister. • Öğretmen öğrencilerden tema, karakter ve olay örgülerini farklı açılardan ele almalarını ister. • Öğretmen Ek 1'de verilen yönergeleri öğrencilere yöneltir. • Öğretmen gönüllü öğrencilerden deneyim ve gözlemlerini hayal güçleriyle birleştirerek diyalog üretmelerini ister.

**Müze Gezisi
Sonrası**

- Öğretmen öğrencilerden Millî Mücadele'ye katkı sunan Telgrafçı Hamdi Bey'e mektup yazmalarını ister. Yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun selam ve hitap ifadelerini kullanmalarını; içerikle ilgili gerekli düzenlemeleri yapmalarını; noktalama işaretlerine ve yazım kurallarına dikkat etmelerini sağlar.
- Öğretmen gönüllü öğrencilerin yazdıklarını arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlar.
- Öğretmen öğrencilerden yazdıkları mektupları zarfa koymalarını ve zarflara müzeden edinecekleri pulu yapıştırmalarını, mektuplarını ürün ve seçki dosyalarında saklamalarını ister.

İSTİKLAL HARBİNDE PTT

16 Mart 1920 günü, İngiliz zırhlısından çıkan silahlı İngiliz birlikleri Harbiye Bakanlığına girerek, Beyazıt'ta Şehzadebaşı direkler arasında bulunan Kafkas Tümeni'ne bağlı birliğin karargah ve mızıka erlerinin kaldığı koğuşu sabah 05:45'te bastı. Koğuşta uyuyan erlere ateş açılarak 6'sının ölümüne ve 10'unun yaralanmasına sebep olan olayı, Telgrafçı Hamdi Bey Ankara'ya Mustafa Kemal Paşa'ya bildirdi. Telgrafçı Hamdi Bey, hayatı pahasına büyük bir fedakarlıkla, telgrafhanenin basılmasına kadar işgal ile ilgili edindiği her türlü ayrıntıyı bildirmeye çalışmıştır. Mustafa Kemal Atatürk, Telgrafçı Hamdi Bey'in fedakarlığının önemini 1927 yılında okuduğu Nutuk'ta anlatmış ve kendisini onurlandırmıştır.

“Bu hamiyetli ve cesur Manastırlı Hamdi Efendi olmasaydı İstanbul'da geçen bu acı olayları öğrenmek için, kim bilir ne zamana kadar bekleyip duracaktık. İstanbul'da bulunan nazır, milletvekili, komutan ve teşkilatımız adamları içinden, bir kişinin çıkıp da, zamanında bize haber vermeyi düşünmemiş olduğu anlaşılıyor. Demek ki hepsini heyecan ve çarpıntı kaplamıştı. Bir ucu Ankara'da bulunan telin İstanbul'da bulunan ucuna yanaşamayacak kadar şaşkın bir duruma gelmiş oldukları yargısına varmak, bilmem ki doğru mu olur? Telgraf memuru Hamdi Bey sonradan Ankara'ya gelerek karargahımız telgraf memurluğu yapmıştır. Kendisine borçlu olduğum teşekkürü, burada açıkça söylemeyi millî ve vatan görevlerinden sayarım.

Nutuk, Mustafa Kemal Atatürk

1. “İstiklal Harbinde PTT” başlığından ve önümüzdeki telgraftan hareketle sizce bu metnin konusu ne olabilir? Tahminlerinizi gerekçeleriyle açıklayınız.

2. Metinle ilgili tahminleriniz doğru çıktı mı?

3. Metnin anahtar kelimeleri nelerdir? Bu kelimelerin metnin içeriğiyle nasıl bir ilgisi vardır? (Anahtar kelime “telgraf”tır. Hamdi Bey görevini cesaretle yerine getirip vatanın işgal edildiği haberini Paşa'ya telgrafla bildirmiştir. İletişimin önemi, vatan savunması, cesaret gibi kavramlar üzerinde durulur.)

4. Metnin konusu ve ana fikri nedir?

(Metnin konusu: Vatanın işgal edildiği haberini Hamdi Bey'in Mustafa Kemal Atatürk'e telgrafla bildirmesi)

(Metnin ana fikri: Vatanımızı kurtarmak için her türlü fedakârlığı göze almalıyız.)

5. Metinde geçen olayı Telgrafçı Hamdi Bey'in bakış açısıyla kendi cümlelerinizle anlatınız.

6. Metinde geçen olayı Telgrafçı Hamdi Bey ve Mustafa Kemal Atatürk arasında geçen bir diyalog şeklinde canlandırınız.

ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ DERSİ ETKİNLİĞİ	
Ders	Fen Bilimleri
Sınıf	8. Sınıf
Oyun Temelli Yöntem	Oryantiring Etkinliği – Basit Makinelerin Peşinde / Samsun Ambarköy Açık Hava Müzesi
Öğrenme Çıktıları	FB.8.2.1.1. Basit makineleri sınıflandırabilme a) Basit makinelere ilişkin nitelikleri belirler. b) Basit makineleri niteliklerine göre ayırır. c) Basit makineleri niteliklerine göre gruplandırır. ç) Basit makineleri etiketlendirir.
Hazırlık Aşaması (Müze Gezisi Öncesi)	- Öğretmen müze gezisi öncesinde öğrencilere oryantiring hakkında bilgi verir: “Oryantiring, harita ve yön bulma kurallarını kullanarak belirli noktaları keşfetme ve görevleri tamamlama etkinliğidir.” - Öğretmen haritanın nasıl okunacağı ve kullanılacağı hakkında açıklamalar yapar. Öğrencilerin müze içinde hangi noktaları bulacağını ve görevleri nasıl yerine getireceğini anlatır. - Öğretmen öğrencileri üç veya dört kişilik gruplara ayırır. Her grup birlikte çalışarak görevleri tamamlamaya çalışır. - Öğretmen, Ek 1’de yer alan “Müze Haritası”nı bütün gruplara dağıtır ve harita üzerindeki işaretlerin anlamları hakkında öğrencilere bilgi verir. - Her bir işaretli alan, istasyon olarak belirlenir ve öğrencilere yönelik görevlerin uygulanacağı nokta olarak hazırlanır. - Öğretmen, Ek 2’de yer alan istasyon görev kartlarındaki ilk soruyu harita üzerinde 1. istasyon olarak belirlenen alana yapıştırır. - Aynı işlem sonraki sorular için sırayla diğer istasyonlarda tekrarlanır, her soru ilgili istasyon noktasına doğru ve görünür şekilde yerleştirilir. - Bu hazırlık, öğrencilerin etkinlik sırasında harita ve istasyon kartlarını kullanarak görevleri eksiksiz ve doğru sırayla tamamlamalarını sağlamak amacıyla yapılır. - Öğrenciler etkinlik boyunca haritayı kullanarak müzenin farklı noktalarını keşfeder, gözlemlerini kaydeder ve görevlerini tamamlar.

Etkinlik Uygulama Aşaması

- Öğrencilere gerekli bilgilendirme yapıldıktan sonra müzede oryanti-ring oyunu başlatılır. Bu süreçte süreölçer (kronometre) ile grupların müze parkurunu tamamlama süreleri kaydedilir. Öğrencilerden buldu-ğu aletin fotoğrafını istasyon sırasına göre çekmeleri istenir.
- En kısa sürede parkuru tamamlayan ve aletlerin görsellerini doğru şe-kilde fotoğraflayan gruba sembolik ödül olarak rozet verilir. Aletlerin fotoğraflanma sırası; kuyu düzeneği (çıkırık), değirmen çarkı, merdiven (eğik düzlem), çevirmeli musluk (çıkırık), tekerlek, ilkel iplik sarma ma-kinesi (çıkırık), seten taşı (kaldıraç), tırmık şeklinde olmalıdır.
- Öğrencilerin etkinlik hakkındaki fikirleri alındıktan sonra basit makine-ler hakkında bilgi verilir.
- Makara, kaldıraç, eğik düzlem, çıkırık, dişli çark, vida ve kasnakların bi-rer basit makine olduğu bilgisi verilir.
- Öğrenciler müzedeki basit makineleri bulmaları için yönlendirilir.
- Öğrenciler basit makineleri bulduktan sonra basit makine çeşitlerinin özellikleri hakkında kısa bilgi verilir.
- Ambarköy'ün açık alanında bulunan kuyu düzeneği üzerindeki çıkırık öğrencilere tanıtılır. Kuyu düzeneği üzerinde öğrencilere basit maki-nelerde giriş ve çıkış kuvveti gösterilir.
- Müzenin içerisinde yer alan Hüseyin Avni Lifij Müzesi'nde tarımda kul-lanılan basit makine çeşitleri ve bunların özellikleri örnekler üzerinden öğrencilere anlatılır.
- Etkinliklerin sonunda öğrencilere Ek 3'teki "Öz Değerlendirme Formu" ve Ek 4'teki "Grup Değerlendirme Formu" dağıtılır.

Ek 1

Basit Makinelerin Peşinde

Grup Adı:

Grup Üyelerinin Adı Soyadı:

Müze Haritası

Ek 2

► Müzede bulunan istasyonlar harita üzerinde "●" ile gösterilmiştir.

İstasyonlarda Yer Alan Görev Kartlarındaki Sorular

1. İstasyon

Dönme eksenleri çakışık iki veya daha fazla silindirden meydana gelen ve kuyudan su çekmek için kullanılan araçtır.

2. İstasyon

Tahılları öğütmek için su ile çalışan araçlardan biridir.

3. İstasyon

Bu rampa yardımıyla bir eşya rahatça bir yerden başka bir yere çıkarılabilir ya da indirilebilir.

4. İstasyon

Kuvvetin oluşturduğu dönme hareketi sonucunda suyun akmasını sağlayan araçtır.

5. İstasyon

Daire veya çember şeklinde bir eksen etrafında dönen ve çoğunlukla taşımacılıkta kullanılan araçtır.

6. İstasyon

Eski zamanlarda yünü ipliğe çevirmek için kullanılan bir araçtır. Bu araç; aynı eksen etrafında dönebilen, yarıçapları farklı iki silindirden oluşan bir sistemdir.

7. İstasyon

Buğdayın kepeğini ayırmaya yarayan, hayvan gücüyle döndürülen dikey konulmuş bir değirmen taşıdır. Bu taşın dikey konulduğu yer taştan oyulmuştur. Teker biçimindeki taşın, ortasına uzun bir sırık takılarak, kendi eksen etrafında dönmesi sağlanır.

8. İstasyon

Bir sapa çapraz olarak sabitlenmiş dişli çubuktan veya bir sapa sabitlenmiş dişlerden oluşan, yaprak, saman, ot toplamak ya da bahçecilikte toprağı gevşetmek için kullanılan bir alettir.

► Bulduğunuz basit makinenin adı nedir? (Her kart için bu soru cevaplanacaktır.)

Öz Değerlendirme Formu

Öğrencinin;

Adı Soyadı:

Numarası:

Bu form kendinizi değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Kendinizi doğru şekilde yansıtan kutuları "x" ile işaretleyiniz.

	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
Müzedede gördüğüm araç gereçler ilgimi çekti.			
Etkinliğe aktif olarak katıldım.			
Takım arkadaşlarımla iş birliği yaptım.			
Görevleri zamanında tamamladım.			
Müzedeki ipuçlarını dikkatli inceledim.			
Haritayı doğru kullanabildim.			
Müzedeki objeler hakkında yeni bilgiler öğrendim.			
Etkinlikten keyif aldım.			
Müze ortamında öğrenmek hoşuma gitti.			
Bir sonraki müze etkinliğine katılmak isterim.			

Terminoloji

Ağırlık kulesi: Büyük kubbelerde yatay itkiyi dengelemek için ayaklara üstten eklenen kütle/öge.

Âlem: Minare/kubbe tepesindeki metal tepelik (hilal, ay-yıldız, lale vb.); ayrıca kurşun levha birleşimlerini örter.

Antik kent: İlk Çağ uygarlıklarından günümüze kalmış, dönemin sosyal, kültürel ve mimari özelliklerini yansıtan tarihî şehir yerleşimi.

Arkeolojik kazı: Toprak veya su altındaki eski eserleri bilimsel yöntemlerle ortaya çıkarmak için yapılan kazma işlemi.

Askerî mimari: Kışla, kale, hisar gibi askerî amaçlı yapılar.

Avlu: En az üç yönden yapılar/duvarlarla çevrili üstü açık mekân; camilerin kuzeyinde yer alabilir.

Cami: “Cemaati toplayan” anlamındaki kökten gelir; Müslümanların ibadethanesi. (Tarihsel olarak mescitten farkı minber/hutbe vurgusu yapılıır.)

Çok ayaklı cami: Çatıyı çok sayıda sütun/paye ile taşıyan cami plan tipi.

Diazoma: Cavea alt ve üst oturma sıraları arasında yer alan radyal geçiş bölümü.

Dinî mimari: Cami, mescit, tekke, medrese, türbe vb. dinî amaçlı yapılar.

Gymnasium (Gymnasion): Antik Yunan ve Roma’da gençlerin beden ve fikir eğitimi aldıkları, spor yaptıkları, avlulu büyük okul yapısı.

Hamam: Antik kentlerdeki kamusal yapılardan biri.

Höyük: Çok katmanlı yerleşim dokusuna sahip; prehistorik dönemlerden günümüze ulaşan yerleşim alanı (örnekler rehberde sayılır).

Kerkides: Cavea içinde, merdiven/koridor birimleriyle bölünen oturma sıraları bölümleri.

Kubbe: Mekânı örten yarım küre biçimli mimari unsur; Türk-İslam mimarisinde önemli gelişim gösterir.

Kubbe kasnağı (kubbe bileziği): Kubbeyi taşıyan daire/kare/çokgen kaide-duvar örgüsü.

Külliyeye: Bir caminin çevresinde cami ile birlikte kurulmuş medrese, imaret, sebil, kitaplık, hastane vb. yapılar bütünü.

Meclis Binası (Bouleuterion): Antik kentlerde, kenti yöneten meclis üyelerinin toplanıp kararlar aldığı, genellikle tiyatroya benzeyen, üstü kapalı yapı.

Mescit: Minberi olmayan; cuma/bayram namazı kılınmayan ibadet yapısı.

Minare: Müezzinin ezan okuduğu yüksek kule; camiye bitişik ya da ayrı yapılabilir.

Mukarnas: Prizmatik öğelerin kademeli taşmasıyla oluşan, İslam sanatına özgü üç boyutlu bezeme tekniği.

Müezzin mahfili: Cami içinde müezzinin bazı görevleri için ayrılan bölüm (rehberde cami şemasında terim olarak verilir).

Mukebbire: İmamın tekbirlerini cemaate tekrar eden müezzin(ler) için ayrılan yer; son cemaat yerinde “balkon gibi” çıkıntı.

Orkestra: Proskene ile Cavea arasında yer alan dairesel formlu bölüm.

Ören yeri: Eski yapı veya şehir kalıntısı, harabe.

Pendantif: Kare plandan dairesel kubbe kaidesine geçişi sağlayan küresel üçgen yüzey.

Parados: Skene ile orkestra arasında kalan yan girişler.

Paraskene: Skene'nin iki yanındaki kenar kanatlar.

Proedria: Cavea'da genellikle ilk sıralardaki arkalıklı "onur koltukları".

Proskene: Skene önünde oyunun oynandığı sahne bölümü.

Revak: Yapıya bitişik; bir yüzü sütun-kemer dizisiyle dışa açılan, üstü örtülü geçiş mekânı.

Selâtin camisi: Padişah/aile adına yaptırılan büyük camiler.

Sivil mimari: Han, hamam, çarşı, ev, çeşme, saray, köprü, anıt vb. sivil/kamusal yapılar.

Skene: Cavea'nın karşısındaki sahne binası.

Skeneafrons: Skene'nin (sahne binasının) süslü cephe bölümü.

Son cemaat yeri: Geç kalanların namaz kılabil-
diği, harime giriş önünde revak altı bölüm.

Stadyum: Antik Yunan'da ve Roma'da, çevresin-
de basamaklı oturma yerleri bulunan, atletizm
yarışmalarının ve törenlerin yapıldığı uzun pistli
alan.

Stoa: Antik Yunan mimarisinde, sokak ya da
agora (meydan) kenarında yer alan, üstü örtülü,
önü sütunlu, uzunlamasına galeri/yürüyüş yolu.

Şadırvan: Cami avlusunda, abdest almaya yara-
yan su yapısı.

Şerefe: Minarede müezzinin çıktığı balkon kıs-
mı (rehberde minare şeması içinde parça olarak
gösterilir).

Taç kapı (Portal): Büyük yapılarda anıtsal, süslü
giriş; kitabelik, kuşatma kemeri, bordür, kavsara
vb. öğelerle açıklanır.

Tapınak: Bir tanrıya veya tanrıçaya adanmış,
içinde ibadet edilen, kutsal kabul edilen yapı.

Tiyatro: Antik kentlerin önemli kamusal ya-
pılarından; rehber tiyatro mimarisini ayrıca
ayrıntılıdır.

Tromp: Kare plandan kubbeye geçiş ögesi; çap-
raz kemer + tonoz kurgusu ile geçiş sağlar.

Türk üçgeni: Kare mekânda, bitişik üçgenlerle
geçiş sağlayan eleman; Anadolu Selçuklu örnek-
lerinde görülmesi nedeniyle bu adla anılır.

Ulu Cami: Şehrin en büyük camisi.

Vakıf sistemi: Yapıların uzun süre yaşatılmasını
sağlayan tarihî kurumsal sistem.

Yüzey Araştırması: Toprak altındaki kalıntıları
kazı yapmadan, yeryüzünde görülen bulguları
inceleyerek belgeleme çalışması.

Zaviyeli (Tabhaneli / Ters T planlı) Cami: Erken
Osmanlı'da çok işlevli, dervişlerin barınmasına
da hizmet eden cami tipi. Ağırılık kulesi: Büyük
kubbelerde yatay itkiyi dengelemek için ayakla-
ra üstten eklenen kütle/öge.

OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

